

AWULAA TOM TAKELAYA NAALÉ NYÉŊKA Kutulutu

Yuta nyóma na Iseyeli nyóma tòm ke pa keesayi takelaya kané ka taa. Pa keesayi ka taa ké isəna Iso yəlaa lo Iso na pa sɔv tɔŋ laatu taa tɔ. Uena Iso náá yele na Asilii nyóma yona-wé. Kolontunaa kuu pa yəlaa na pa wɛnaw təna na pa acalɛɛ pəsi ncaa. Pə yela Yuta nyóma tike uena pɛle pa taɣani laatu taa ké heɔyɔv tɔtɔ. Ḿpóyó Papiloni wulav na kəma na í kuu pɛle na í tɛna.

Isəna pa faɣa Awulaa II takelaya tɔ:

Wulav Salbməŋ kawulaya faɣav, titite 1-17

Yuta kawulaya tòm, titite 18-24

Papiloni wulav yəkuyɔv ke Yosalem Iso təsɛɛɛ, titite
25

Ahasiya səm təm heeluyɔ

¹ Waatu wei Akarı səpa, uena Mowapu nyóma kisi si Iseyeli nyóma í taa tasa kawulaya təɣəv ke pa tɔɔ.

² Ḿpóyó kuyaku nakuli, wulav Ahasiya lu ɪ kawulaya ate na isə kutuluyɔ nyuyɔv taa, na í hoti na pə kɔ-ɪ səsəm. Uena í tili si: ɪ polo í yaa ɪkoləŋ nyóma tɔyɔv Paalı-Sepu. ɪ pɔɔsi-kɔv si maa si yaa maa kuli?

³ Ntəna Tacaa isətaa tillu nəɣəlv ɪ kɔvɪ Ilii si: Polo na ń pɔɔsi wulav tillaa mpe si, isu Iseyeli Iso fɛi keɛ na í puki ɪkoləŋ nyóma tɔyɔv ke pɔɔsuyɔv na?

⁴ Pə tɔɔ, isu wulav səpa, ɪ kaa kuli.

Uena Ilii náá polo isu Tacaa kɔsvuyɔv-ɪ tɔ.

⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ tillaa m̀ela kpaakraa. Uena wulav p̀asɩ-wɛ si: Ɔ m̀elaa suwe?

⁶ Ntɛna pɛlɛ si: Apalɔ nɔɔɔɔɔɔ ɪ katɛna-tu si, t́ m̀elɪ na t́ heeli-ŋ si Tacaɔ p̀asɩ-ŋ si: Isu Isɛyɛli Isɔ fɛi kɛlɛ na ń puki Ɔkolɔŋ nýma tɔyɔ kɛ p̀asɩyɔ na? P̀ t̀ t̀ t̀, isu ń sɛpa ń kaɔ kɔli.

⁷ Kɛlɛna wulav si: Apalɔ wei ɪ heela-mɛyɛ tɔm nti t̀, isɛna t̀ t̀ ḱ ɪ wɛɛ?

⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ tillaa m̀pɛ si: Yooyoonaa hɔntu toko kɛ ɪ suuwa, na ɪ lɛla tampala kɛ ɪ tɛnaya taa.

Ntɛna wulav ma kapuka si: Hei, Isɔ kɔyɔɔtɔtu telɛsɔlɔ Ilii ḱ.

Ahasiya mayasɔyi si ɪ kpa Ilii

⁹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳlɛ wulav kɔsa yoolaa nule na naanɔwa, na pa nyɔyɔ tu si: Ɔ kpa hatoo pɔyɔ nyɔyɔ taa, timpi Ilii ka wɛɛ t̀, na ɪ kpa-ɪ. Pɛlɛ pa tala ɪ kin, uena pa nyɔyɔ tu t̀ si: Isɔ kɔyɔɔtɔtu telɛsɔlɔ yoou, wulav si ń tii lɔŋ.

¹⁰ Ntɛna Ilii si: Timpi ma ḱ Isɔ kɔyɔɔtɔtu telɛsɔlɔ t̀, ma sɛlɛmɛyi si, k̀k̀ ɪ luna isɔtaa, na ḱ nyaya nyana nyá yoolaa.

Uena k̀k̀ tiina isɔ, na ḱ nyaya-wɛ.

¹¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ wulav tasa kɔsɔyɔ kɛ yoolaa lɛlaɔ nule na naanɔwa, na pa nyɔyɔ tu si: Ɔ polo Ilii waali. Uena nyɔyɔ tu tɔmɪ-ɪ si: Isɔ kɔyɔɔtɔtu telɛsɔlɔ yoou, wulav si ń tii lɔŋ tɛɔv.

¹² Ntɛna Ilii si: Timpi ma ḱ Isɔ kɔyɔɔtɔtu telɛsɔlɔ t̀, ma sɛlɛmɛyi si k̀k̀ ɪ luna isɔtaa, na ḱ nyaya nyana nyá yoolaa.

Uena Isɔ tisi k̀k̀ kɛ kpaakraa, na ḱ nyaya-wɛ.

¹³ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ wulav tasa yoolaa nule na naanɔwa kɔsɔyɔ kɛ tɔm tooso nyɛm, na pa nyɔyɔ tu. Nyɔyɔ tu

tala Ilii kin, ɔlena ɪ luŋ akula na í wiina-ɪ sɪ: Hai, Iso kuyɔɔtɔtu teləsɔlu, kenti má na ma yɔlaa ta tɔɔ.

¹⁴ Ma nyɔmá sɪ kəkə luna ɪsɔtaa na ká nyaya yoolaa kancaalaya nyɔma na pa nyɔɔɔ nyɔma naale. Ue hai, taa kəna taya mpusi ɪni.

¹⁵ Ḿpúyú Iso ɪsɔtaa tillu heela Ilii sɪ: Təŋ-we, taa nyá.

Ulena Ilii təŋ-we na í tii.

¹⁶ Na í tɔ wulav sɪ: Tacaa yɔɔtaa sɪ, timpɪ n kusa tillaa sɪ, pá polo pá pɔɔsɪ ɪkolon nyɔma tɔɔ Paali-Sepu ke tɔm, ɪsu Iso fei ɪseyeli taa tɔ, n kaa kuli, ɪsu n səpa.

¹⁷ Ḿpúyú Ahasiya səpa tampana ɪsu Tacaa ka heeluyɔ Ilii tɔ. Ama ɪ taa feina apalɔpɔyaya. Ulena ɪ neu Solam ɪeti ɪ lonte. Yuta wulav Sosafati pɔyalɔ Solam kawulaya pənaya naale nyɔŋka taa kele.

¹⁸ Pa kɛesa wulav Ahasiya tɔm lentənaa tənaya ɪseyeli awulaa takəlaya taa.

2

Iso kpaya Ilii na Ilisee ɪeti ɪ lonte

¹ Waatu wei pə kɔma na Tacaa kpaya Ilii na kacuculaya tɔ, ɪsəna pə lapa tɔɔɔ.

Kuyaku nakuləɣɪ Ilii na Ilisee pa lu Kilikaa na pá təŋəɣɪ təma.

² Pə kɔma na pə kɛesi ɔlena Ilii tɔ Ilisee sɪ: Tacaa tiliyɪ-m Petɛɛli. Caya cəne, na má kɔɔ.

Ntɛna Ilisee sɪ: Ma tuukina Tacaa sɪ ma kaa ye-
ŋ.

Ulena Ilii na Ilisee pá polo Petɛɛli.

³ Ḿpúyú təna Iso kuyɔɔtɔtu teləsəlaa pɔɔsa Ilisee sɪ: Saŋa Tacaa kprakəɣɪ nyá caa tɔ, n nyɔmá mpɔ? Ilisee

σι: Εε, ma maγamaγa ma nyəμά mpυ. Mu taa heeli-m.

⁴ Μρύγύ Ilii tasa təm si: Tacaα tiliyi-m Yeliko. Ue caγa cəne, na má kəə.

Ntəna Ilisee tuu si: Ma tuuna Tacaα si, ma kaa yele-η.

Uena Ilii na Ilisee pa təna pá tεε Yeliko.

⁵ Κελεna təna Iσə kyəγəγəttu teləsəlaα pəəsi Ilisee si: Saηa Tacaα kpaκəγi nyá caα tə, η nyəμά mpυ? Ilisee si: Εε, ma nyəμά mpυ. Mu taa heeli-m.

⁶ Μρύγύ Ilii tasa-ι heeluγu si: Tacaα tiliyi-m Yaatanι nəγə. Caγa cəne, na má kəə.

Ntəna Ilisee tuuna Tacaα si: Ma kaa yele-η.

Uena Ilii na Ilisee pá tεε tənaya pa təna.

⁷ Μρύγύ Iσə kyəγəγəttu teləsəlaα ιsu nuλε na naanυwa təηa-wε, na pá səη taaləm. Na Ilii na Ilisee pελε pa wε kyteη təə.

⁸ Uena Ilii wəγəsi ι kpaι na ί ma lυm təə, na pə hεε mpaav. Na pá tó kanyəηa təə na pá tεsi.

⁹ Pa naale pa tεsaα, uena Ilii pəəsi Ilisee si: Pepeγe n caα si má la-η na pécó Tacaα kpaγa-m?

Ntəna Ilisee si: Ma caα si má hiki nyá feesuγu toma ke təm naale.

¹⁰ Mpyγυλε Ilii si: Mpi pə wε kate təγə n sələməγi. Paa na mpυ tə, ye Tacaα yelaα si η ná ma təkpaγale, uε n hika mpi n sələməγi təγəλε. Ama ye pə taγa mpυ, uε n laηaα keλε.

¹¹ Ilii na Ilisee pa təηna mpυ, uε kəkə keεke na pə kpaγanəη pə yasa-wεγελε. Na kacuculaγa kpaγa Ilii ke kpaκpaα.

¹² Ilisee ná mpυ, uena ί sυv kapusi mapυ si: Hai, ma caα, hai, ma caα. Iseγeli keεke na ι saalυ tεewa.

Ilii tɛɛwɔ na pə saali ilɛna Ilisee cəli i wontu kɛ tɔm naale na laŋwakəllɛ.

13 Pə waali kɛ i kpaɣa kpai wei Ilii pɛta-i tɔ, na í məli na í səŋ Yaatanɪ pɔɣɔ nɔɣɔ.

14 Ḿpɔ́yó Ilisee mɔpa kpai inəyi lum tɔɔ, na í kiisi si: Ilii Isɔ Tacaɔ wɛ le?

Ilɛna lum faɣa, na Ilisee tɛsi.

15 Mpuɣulɛ Yeliko Isɔ kuyɔɣɔtutu tɛləsɛlaa mpa paa səŋa taaləm tɔ, pa loosa mpi Ilisee lapa mpv tɔ. Ilɛna pá tɔ si: Toma wɛna a ka wɛ Ilii taa tɔ, nɔɔnɔɔ a məla Ilisee kiŋ. Ilɛna pá səŋi-i, na pá lunɪ-i,

16 na pá tɔ si: Tə wɛna yɛlaa apalutu nyəma nule na naanɔwa. Tu tili-wɛ na pá pɛeki nyá caa. Ntanyɪ Tacaɔ Feesuyɪ kpaɣa-i mpv tɔ, kv pɛta-i puɣu nakvli kv nyuyv taa, yaa tɛtɛkɛ taa kɛ tiiliyi.

Ilɛna Ilisee kisi si pá taa tili.

17 Pa caala-i teu, ilɛna í caŋ na í tisi, na pá tili pa yɛlaa nule na naanɔwa na pá pɛeki Ilii kɛ kuyɛɛŋ tooso, pa ta na-i.

18 Pa məlaa na pá maɣana Ilisee kɛ tɛna, ilɛna í tó si: Maa heela-mɛ si í taa polo.

Ilisee tayanəyi Yeliko lum

19 Ḿpɔ́yó Yeliko nyəma tɔma Ilisee si: Hai, ta caa, ta icatɛ wɛ teu. Ama tɔ lum wakəlyɪ alaa, na pɔ laki na tɔla hələsəyi*fa*. ^a

20 Ntɛna Ilisee si: I tɔ tɔm kɛ nyanaya kvfalaya taa, na í kɔna-m.

Ḿpɔ́yó pa kɔna-i.

^a 2:19 *hələsəyi*: Piipilinaa lɛlaa na tɛləsaa si: Lum kɛ isayam na tɛtu kɛ kaablɔɣa.

²¹ Ilisee mōwa tām mpi ɔlena í polo na í tu-wəyi hite taa na í tō si: Taca si ma tayana mə lum. Pə kaa tasa mə yəlaa na mə tōla ke wakəlyu.

²² ɔlena lum mpi pə la teu ke haləna saŋa ké teitei ɔsu Ilisee yəyətuyu tō.

Piya tɔvwa Ilisee na sí sí

²³ Mpyóy Ilisee lu Yeliko na í kraaki Peteeɔli. ɔlena piya lu ɔcate taa na sí tɔuki-ɔ si: Nyunleesuyu kra, nyunleesuyu kra.

²⁴ Ntəna Ilisee pəsi na í təŋsi-səyi mpusi, na taale wontu ɔyayəv nti pa yaa si Wusi tō, tó lu naale na tó cəli piya nule na naale.

²⁵ Pəle pə waali ké Ilisee kpawa Kameeli puyu taa. I lu təna, ɔlena í məŋna Samalii.

3

Iseyeli wulav Solam tām

¹ Yuta wulav Sosafati kawulaya pənaɣa, pəlefɔi hiu nyəŋka taa ké, Akari pəyalv Solam təyɔ ɔ kawulaya ke Iseyeli taa ké Samalii, ke pusi naanvwa na naale.

²⁻³ Mpyóy ɔ lapa mpi pə ta maya Taca tō. I keena Solopwam wei ɔ tusa Iseyeli nyéma ke tɔŋ laav taa tō. Ama ɔ ɔyayəv ta tala ɔ caa na ɔ too pa nyəntv ké. Mpi tō, ɔ kpəsa pəle kulalaale nte ɔ caa ka sika tuyu Paali tō.

Iseyeli na Mowapv pa yoo

⁴ Mowapv wulav Mesa ka təkaya heeŋ ke tuu-tuuma ké. Paa pənaɣa ŋka pə wɛɛ si í felɔ Iseyeli wulav ke lampuu ke ɔwɛɛsi iyisi nunvwa (100000), na ɔwaan ke iyisi nunvwa (100000) na ɔ hontv.

5 Ama waatu wei Iseyeli wulau Akapu sapa na Solam læti i lonte taa, uena Mesa kuhi i taa.

6 Mpygy Solam coo Iseyeli tetu tana, na i kala i yoolaa.

7 Uena i tili na i heeli Yuta wulau Sosafati si: Mowapu wulau kuhi ma taa. Koo n sana-m na te yoonu. Sosafati si: Ma na ma yoolaa na ma krayanah ta soobu puwa si tu sana-h.

8 Uena Sosafati tili na pa pootu si: Le taa ke tu tana? Mpygule si: Te tana Itom wulaya tetu taa.

9 Mpygy Iseyeli na Yuta na Itom pa awulaa tu mpau, na pa te kyeyeh naatosompyghaya. Uena pa lah lom si pa ceta pa yoolaa na pa krayanah.

10 Nena Solam ma kapuka si: Hei, ta tom temaya. Iso kana ta toosofo cane si i tyu-tyu Mowapu nyema nin taa.

11 Mpygy Sosafati poota si: Iso kyogotutu telosulu naghulu i fei cane si i pootu-tyu Taca ke tom?

Uena iseyeli wulau yoolaa nyu tyu tu naghulu i co si: Ilisee wei na Ilii pa tanga tema te, i we cane.

12 Kelena Sosafati si: Pa we teu, apalu nu i ka keesana-tyu mpi Taca caana-tu te.

Mpygy awulaa tooso nu i pola Ilisee kin ke krapaa.

13 Nena Iso kyogotutu telosulu pootu Iseyeli wulau si: Pepe taa ke n koma na n caalaxi-m mpu? Polo na n pootu nya caa kyogotutu telosela yaa nya too nyema. Kelena wulau si: Aai, Taca kana ta toosofo cane si i tyu-tyu Mowapu nyema nin taa.

14 Mpygule Ilisee tasaa si: Ma tuuna Taca Toma tana tu wei i tamle ma laki te si, Yuta wulau Sosafati taa ke ma cooki, tafe ma taa kena-h.

15 Təv, í kəna-m yonyoolu nəγəlv ke nəənəə.

Yonyoolu sʉv ɪ cəmvʉv mʉpʉ, ɪlena ɪsə toma tii
ɪlisee təə

16 na í tə sɪ: Tacaə yəγətəə sɪ í huli hila pəγələ ke
ləəv kʉnɛ kv taa.

17 ɪ kaə nu tɛv yaa kv heelim pə təŋ. Pə́cə lʉm ká
su ləəv kʉnɛ. Na məna mə yoolaa na mə kalakəŋ na
mə tala wena a səγələγɪ wontu tə í nyəə.

18 ɪlɛ pə́cəγələ təna. Halɪ Tacaə ká tó mə niŋ taa ké
Mowapʉ tɛtv.

19 ɪ ká yəkɪ pa koloosi acalɛɛ kʉpana, na í setɪ pa
tuŋ kulʉlvəŋ təna. ɪ ká suuli pa hila təna, na í ləγə pɛɛ
ke pa tawa taa, na í wakəli pa kʉhaləm.

20 Tɛv fema ɪsu waatv wei pa lakɪ tanəŋ kətəsɪ tə.
ɪlɛ pa nəwa lʉm luna ɪtəm kɛlɛ, na pə́ wataə na pə́
kəŋ.

21 Waatv wei Mowapʉ nyəma ná nuwa sɪ, awulaa
mpɛ pa tooso kəŋ-weγɛ yoonav, ɪlena pá suu apalaa
təna mpa pa muna yooʉ pote tə, na pá su-weγɛ tɛtv
toŋə təə.

22 Tɛv fema, ɪlɛ pa ná ilim ɪlɛmvʉv ke lʉm mɪ pə
taa kɛlɛ na pə sɛɛwa ɪsu caləm.

23 ɪlena pá má kapuka sɪ: Heiyeyeyei, awulaa tooso
unɪ pa yooʉa təmaga pa taa pa tike ké na pá kó təma
na pa caləm kpe, í loosi yee. Tə́ polo tə kuu pa
wontunaa.

24 Waatv wei pa tala ɪsɛγɛli nyəma təsikile, ɪlena
pɛlɛ pá lu pa təə, na pá kv-wɛ, na lɛlaə se. ɪlena
pá təŋ pa waali na pá sʉv pa tɛtv taa na pá la-weγɛ
nanənanə.

25 Mɪpúγə pa yəka pa acalɛɛ, na pá ləγə pa tawa taa
ké pələ pələ, na pə wakəli pa kʉhaləm. Na pá suuli
pa hila, na pá setɪ pa tuŋ kulʉlvəŋ təna.

Ama Kii-Helesi icate tike ke pa ta tokina. Paa na mpu, ilena pəntələŋ ləyɔlaa polo na pá ta-teye kotaya.

²⁶ Mowapu wulav cekənaa si i kaa tɔli-ti, ilena í kpeyeli i layalee yoolaa nasətosu nunuwa (700) si, pá fayana Itəm tɔɔ na pá lu. Ama pa ta pəsi.

²⁷ M'púyú Mowapu wulav yaa i pəyalu kancaalaya nyəŋ, wei pu wee si í lɛeti i lonte tɔ na i ku-i, na i la i tɔyɔ ke kətaya ke icate kolunɔ tɔɔ. Iseyeli nyəma ná mpu, ilena sɔyɔntu kra-weye katatəlaya, na pá məli pa tɛ.

4

Ilisee waasəyi alv leelu

¹ Iso kuyɔyɔtutu teləsulu nəyɔlu i ká səpəna na í yele leelu. M'púyú kuyaku nakuli i pola Ilisee kin na í təm-i si: Ta caa, ma paalu ka ké Iso təmle tɔ ké. I səpa, ilena i kəmle tɔ kɔɔ si i kprakəyi ta piya naale ke yomaa. Ue hai, səna-m.

² Ntəna Ilisee pɔɔsi-i si: Pepeye n caa si má la-ŋ? Heeli-m mpi n wəna tɔ. Alv si: Ma feina pulu cəcəka. Nimaya kaasəna-m nyanaya taa.

³ Kelena Ilisee si: Tɔv, polo nyá asəmaa cɔlɔ na í kənti pa kin ke nyanasi ke səsəm.

⁴ Ilena nyana nyá piya í sɔv mə naŋ taa, na í təkɪ mə tɔɔ, na í pələyi nimaya ŋkeye nyanasi taa na pá suyi na í suku.

⁵ M'púyú alv tɛewa na í polo na í na i piya pá təkɪ pa tɔɔ. Na i piya cələyi-i nyanasi, na í suuliyi nim.

⁶ Pə keesaa, ilena í tɔ i pəyaya lɛŋka si: Cɛle-m nyanaya.

Ama nyanasi təna suwa. Ilena pəyaya tɔ si: Pə ta kaasi nakəli. Ilena nim náá yele luu.

7 ʘena alv polo na í heeli Iso kuyəɣətutv teləsulv ke mpi pə lapa tə. Na ílé ı tə sı: Polo na ń pɛeti nim mpi na ń feli nyá kəma. Ye pə kaasa-ŋ wena, ɔe nyana nyá piya í təɣə.

Ilisee ke Sunem alv toŋ tv te

8 ʘrúɣú waatv nəɣəlv Ilisee təŋna Sunem ıcate taa. Alv toŋ tv nəɣəlv ı ka wɛ təna. ʘena alv ıni ı caali-ı sı í polo ı te na í nyəə lvm. Pə təə ké ye Ilisee ı təŋna təna təə, ı heləɣı alv ıni ı te na í təkı.

9 Kɛlena kuyaku nakulı alv ıni ı tə ı paalv sı: Ma nyəmə teu sı apalv wei ıni ı kəŋ tá te tə, ı ké Iso kuyəɣətutv teləsulv səsə ké.

10 Tə ŋma-ı kutuluɣu ke ta nyəŋkv pata təə. Tə sı-ı kuhəntvɣv, na taapəli, na kpelaya, na fətəla. Ye kuyəŋkv í tɛɛna cəne, ı helı na í sıv.

11 ʘrúɣú kuyaku nakulı Ilisee tɛekaya na í helı kutuliya ŋke ka taa na í sıv.

12 ʘena í tili ı təmlɛ tv Kehasi sı: Polo ń yaa alv təɣaya tv ıni. Alv kəma na í səŋ kutuluɣu nəɣə. ʘena

13 Ilisee tə Kehasi sı teləsi-ı sı: N lapa-tvɣv kvpantv ke səsəm, ɔe pepeɣe taa la-ŋ? Tə yəɣəti nyá təm ke wulav yaa yoolaa nyvɣv tv kın na? Alv sı: Ma sama. ʘe ma ta laŋ pvlvɣv ma nyəma taa.

14 Ntɛna Ilisee pəəsi Kehasi sı: Pepeɣe tv lapı-ı? Kehasi sı: ı feına apalvpəyaya. Pəyele ı paalv kpatəlaa.

15 Mpɣvle Ilisee sı: Təv, yaa-ı.

Alv məlaa

16 ʘena Ilisee tə sı: Pənaya ká sikiyi ısu ısəntə taka teitei tə, n ká nvkı apalvpəyaya.

Ntɛna alv ma kapuka sı: Hei, Iso kuyəɣətutv teləsulv, taa puyusu-m yoo.

17 Μρύγύ αλβ ινι ι λαπα teu, na í lohí apalw-pəyaya, ke waatu wei teitei Ilisee ká keesaa tó.

Sunem alb pəyaya fem

18 Μρύγύ pəyaya ηκε ká λαπα yulw. Ilena kwyaku nakuli ká təη ka caa waali ké taale ke təkunte.

19 Pə tasaa, ilē ka mara kapuka nté si: Waai, paapa, ma nyuyw, ma nyuyw.

Ntēna cεcε kusí ι təmle nyóma taa nəγəlw si: Pona-keγε ka too kiη.

20 Təmle tu tana pəyaya ke ka too, na toto nukí-keγε ι nəəheε tó. Pə kóma ilim sikuyw, ilēna ká heε.

21 Ilēna í kraana-keγε kutuluyw ηku kw taa Ilisee kəη na í həntəγi tó. Na í husí-keγε Ilisee kato tó, na í təkí nənəγw. Ilēna í kra taale

22 na í tó ι paalb si: Cεε-m təmle tu na kraηaya albnyəηka. Ma ləkí ma təγi Isə kwyəγəttu teləswlε tε, na má kó.

23 Ntēna ι paalb pəəsi-ι si: Alaafəya keε n puki Isə kwyəγəttu teləswlε tεγε saηa na? Aní pə taya isətu kwfalw acima, yaa kwyaku kwheεswy. Ntēna alb si: Alaafəya ké.

24 Ilēna alb tó təmle tu si: Polo tə polo. Ye ma ta tó si η səη, taa səη yoo.

25 Mpyuywε pá tύ Kamεli mpaaw, na pá polo Ilisee tε. Waatu wei Ilisee loosa-ι pooluη, ilēna í heeli ι təmle tu Kehasi si: Alb wei ι laki-tuyw ikəntu ke Sunem təγəle.

26 Səηi-ι na η pəəsi í na ι paalb, na ι pəyaya, pa alaafəya tó.

Kehasi səηa-ι, ilēna alb cə-ι si: Alaafəya ké.

27 Alɔ tala Ilisee kin ke pɔyɔ taa, ɔlena í hoti Ilisee tɛɛ, na í kpa ɪ nɔɔhɛɛ, na Kehasi maɣasi ɪsu ɪ tɔɣɔnɔɣɪ-ɪ. Ntɛna Ilisee si: Yele-ɪ, ɪ lanɔlɛ wakɔlaa kɛ́. Ama Tacaɔ ta yeɛ si ma nyi mpi pə tɔɔ tɔ.

28 Mɔpɔyɔle alɔ maɔa kapuka ke kɔakɔaa si: Ta caa, ntɔɔ ma taa sɔlɔmi-ɔ pəyɔɔa? Halɪ maɔ tu kisaa kɛ́ si n taɔ puyusu-m.

29 Ntɛna Ilisee tɔ Kehasi si: Kɔaɔa ma kɔrátɔyú na n lɔɣɔ nyá tɔɣɪ Sunem tɔcaɔ. Taa sɔɔɔ mɔaɔɔ taa si n sɛɛki nɔɣɔɔ, yaa pɔntɔ sɛɛki-ɔ. Ye n talaa, ɔle n tɔni kɔrátɔyú ke pəyɔɔa ɪsɛntɔɔ.

30 Mɔpɔyú pəyɔɔa tɔɔ tɔma Ilisee si: Ma tuukina Tacaɔ si ye n ta kɔli, maɔ mɔlɔɣɪ ma tike.

ɔlena Ilisee kɔli na í tɔɔɪ-ɪ.

31 Kehasi ná laala-wɛ, ɔlena í tɔni Ilisee kɔrátɔyú ke pəyɔɔa ɪsɛntɔɔ. Ama pəyɔɔa ta tu kɔyɔli kɔyɔɔyɔ maɣamaɣa. Mɔpɔyú Kehasi mɔlaa na í heeli Ilisee si: Pəyɔɔa ta fe.

32-33 Ilisee talaa na í sɔɔ kutuluɣu taa, na í maɣana pa husa-keɣɛ mɔpɔyú ɪ kato tɔɔ na ka sɔpa. ɔlena í tɔki ɪ tɔɔ na í sɔlɔmi ɪsɔ.

34 ɔlena í paɔi pəyɔɔa tɔɔ, na pa nɔɔsi na pa ɪsɛ na pa niɔ ke tɔma tɔɔ, na ka tɔnɔyɔ tɔɔɔni haɔyɔyɔ.

35 ɔlena Ilisee kɔli na í tɔɔ na í cɔɔkɔna kutuluɣu, na í tɔɔɔni ka tɔɔ kɛ́ luɔyɔyɔ. Mɔpɔyú pəyɔɔa cimɔa kɔakɔaa ke tɔm naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔ, na ká kɔli ɪsɛ.

36 Tɔnaɔa Ilisee tila Kehasi si: Polo n yaa pəyɔɔa tɔɔ.

Toto kɔma, ɔlena Ilisee tɔmi-ɪ si: Kɔɔ n mu nyá pəyɔɔa.

37 Mɔpɔyú alɔ hɔnta Ilisee ke atɛ. ɔlena í kɔaɔa ɪ pəyɔɔa na í tɛɛ.

Tuusi nsi si fei tɔɔv tɔ

³⁸ Μρύγύ nɔɔɔsi waatu taa, kuyaku nakuli Ilisee kɔma Kilikaa, na í koti Isɔ kuyɔɔtutu teləsɔlaa ke ɪ kin. Uena í tɔ ɪ tɔmlɛ tu si: Tɔsi tiyaya sɔsaya na ń hiliweye tuusi.

³⁹ Μρύγύ pa taa lelu yela tuusi ke haləm taa, na í mayana aloolaya nakeli, na í kooli ka pee, na í həkɔ ɪ toko taa, na í kɔɔ na í peli-ye na ɪ tɔsi. Ama nɔɔlv ta nyi-ye.

⁴⁰ Tuusi piwa na pá tu yɔlaa na pá tɔɔ. Uena pá má kapusi si: Hei, Isɔ kuyɔɔtutu teləsulu, tuusi nsi sɔtu ké.

Nɔɔlv ta pəsi na í tɔɔ.

⁴¹ Μρύγύ Ilisee tɔma si: ɪ kɔna mɔlvɔm. Pa kɔnaa, uena í tɔ tuusi nsi si taa na sí lá tɔɔv. Uena Ilisee heeli ɪ tɔmlɛ tu si: Tu yɔlaa.

Tiipile taa tuusi ta ke sɔtu tɔtɔ.

Isɔ kuyɔɔtutu teləsɔlaa nunwa (100) caləsvy

⁴² Μρύγύ kuyaku nakuli, apalu nɔɔlv ɪ luna Paali-Salisa. Na í kpenna Isɔ kuyɔɔtutu teləsulu ke ɪ kvhaləm kalaalasi. Isu tɔɔnaya pee potopotona ke hii, na pee kvtonjee ke huluyu taa. Μρύγύ Ilisee tɔma ɪ tɔmlɛ tu si: Tala pa tɔnaya tɔɔnaya ɛke.

⁴³ Ntɛna tɔmlɛ tu si: Ma talɔxi kanɛ ɪnɔxi yɔlaa nunwa (100) na pá tala pa le? Ilisee si: Nyaa tala-we te. Tacaɔ yɔɔtaɔ ké si, paɔ tɔɔv na pá haya na pá kaasi.

⁴⁴ Μρύγύ tɔmlɛ tu tala tɔɔnaya ɛkeye ɪ taɔpalaa. Na pá tɔɔv na pá haya na pá kaasi, ɪsu Tacaɔ ka yɔɔtvuyv tɔ.

5

Asilima kutəŋ tu Naamanŋ waav

¹ Silii tətʋ wulav ka wɛnna ɪ yoolaa nyʋɔv tu, na pɑ yaaki-ɪ sɪ Naamanŋ. Apalv ɪnɪ ɪ ka kɛ yoolu kɛ. ɪ na ɪ yoolaa pa toŋ taa kɛ Tacaa ka yelaa, na Silii nyɔma kɛli. Halɛna pa wulav sarɪ-ɪ. Ama asilima kutəŋ ka wɛnna-ɪ.

² Pɛ́cɔ́ waatu nɔɔlɔ, Silii nyɔma ka lu Iseɣeli nyɔma kɛ koluɔ. ɪɛna pɑ kra Iseɣeli pɛɛliya nakɛli na Naamanŋ alv tiliyi.

³ Mpuɔule kuyaku nakvli pɛɛliya ŋke ka heela ka too sɪ: Hai, kasa. Ye ɪsu ta caa ka pola Samalii Iɔ kuyɔɔtɔtu telɔsulɔ cɔlɔ, ɪlɛ ɪ kɑ waa-ɪ asilima kutəŋ ŋkuyv lɔŋ kɛ.

⁴ Mpuɔyɔ́ Naamanŋ heela wulav ke pɛɛliya ŋke ka tɔm nti.

⁵ Wulav sɪ: Tɔv, pə wɛ teu. Maa ceɛ-ŋ lɛɛtɛli na ń kpɛnna Iseɣeli wulav.

Naamanŋ tɛɛkaya, ɪɛna ɪ kpɛnna liyitee nyɔɔlɔvɔv ke kiloonaa ŋmɔnɔvɔv na nuɔnɔwa (300).

⁶ Mpuɔyɔ́ ɪ pona lɛɛtɛli, na ɪ cɛla Iseɣeli wulav. Pa ŋmaa ɪ taa sɪ: Mɑ kusɛna ma yoolaa nyʋɔv tu Naamanŋ na takɔlaya kanɛ sɪ, ń waa-ɪ ɪ asilima kutəŋ.

⁷ Iseɣeli wulav tɛma-keɣɛ kalvɔv, ɪɛna ɪ cɛli ɪ wontu, na ɪ mɑ kapuka sɪ: Ha, ɪɛ ma kɛ Iɔ na mɑ kuyɪ yɔlaa na mɑ feesiyi-wɛ? ɪ nawa Silii wulav kɔna-m kutɔntv sɪ mɑ waa-ɪ tɔ. Ma nɔɔ ke ɪ pɛɛkɔyi mpv yoo.

⁸ Waatu wei Iɔ kuyɔɔtɔtu telɔsulɔ nuwa sɪ Iseɣeli wulav cɛla ɪ wontu, ɪɛna ɪ tili sɪ pɑ pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pepe tɔ kɛ pə caala-ŋ mpv pə taka? Yeɛ-ɪ na ɪ kɔɔ ma kin, na ɪ nyɪ sɪ tampana Iɔ kuyɔɔtɔtu telɔsulɔ wɛ Iseɣeli taa.

⁹ Μρύγύ Naaman κραγα ι κεεκε, na ι κραγανη, na ι polo ί səη Ilisee təyaya nəyo.

¹⁰ Ntena Ilisee tili nəyolu si pá heeli-ι si: Polo η ηmilisi nyá təyi Yaatanι pəyo taa ké təm naatosompəyolaγa. Pu te-η təkpatakpata.

¹¹ Tənyale Naaman tu mpaav na pááná, na ι təη si: Pəwe, maa nyəma si Iso kyəyotutu teləsolu ká lu ι mayamaya ké, na ι səη ma isenta, na ι sələmι ι Iso Taca, na ι tokina timpι taa kətəη wee tə na ι waa-m.

¹² Ue Tamasi pusi Apana na Paapaa pa ta kəli Iseyeli ləη. Ye ma caaki maa yaaki təna na pé waa-m?

Uena Naaman ha siyile na ι təkəna pááná.

¹³ Μρυυλε ι təmle nyəma se ι waaλι na pá pəosi-ι si: Ta caa, ye Iso kyəyotutu teləsolu ka tu-η təmle səsəle natəli si η la, n ká kpisaa? Ue pepe təw ké ι təma si η ya lum na pé waa-η, na η kisiyi?

¹⁴ Uena Naaman tisi na ι tii Yaatanι pəyo lum taa, na ι ηmilisi ι təyi təm naatosompəyolaγa, isu Ilisee heela-ι tə. Uena ι kətəη te, na ι tənuyu məli tətotosoto, isu pəyaya səkpelaγa.

¹⁵ Μρύγύ Naaman na ι nyəma pa məla kpakpaa ke Ilisee te, na ι tó si: Pəente ma nyəma si Iso nəyolu fei tetu taa ké tiili, isu Iseyeli Iso. Ue ma seəkəna-η na wontu tənε.

¹⁶ Ama Ilisee tuuwa si: Na Iso wei ι təmle ma laki tə, ma kaa mu pə taa polu.

Μρύγύ Naaman caala-ι, uena Ilisee kisi.

¹⁷ Uena Naaman tasa si: N kisa ma kvhaham tə, yele na má cosi mə tetu ke pəcə, isu kraηasi naale səyala. Mpi tə, Iseyeli Iso tike ke maa laki ciikuyu kətaya na kətaya ηka kəkə lusa ka təna tə.

18 Ama kuloṃtu ke ma sələməyi si Tacaa í wii-m. Ye ma caa Silií wulav sʉki ɪ tɔyʉ Liməŋ kutuluyʉ taa si ɪ laaki, maa si-ɪ. Hai, Tacaa tayani-m nti inɪ.

19 Mpuɣule Ilisee si: Kre, Iso í si-ŋ.

Ilena Naamanɔ tu mpaav.

Kehasi kʉpəntɔyʉ

Naamanɔ tɛwa ɪ ta tu hatələta səsəm. Ilena

20 Kehasi mayasi ɪ taa si: Ma caa kisa Silií tɔŋ tu inɪ ɪ wontu nté yem. Na Iso, ɪsu ma se ɪ waali na má mu pʉlɔpʉ.

21 Ntɛna í se apalv inɪ ɪ waali. Naamanɔ pəsaa na í na-ɪ mpʉ, ɪlɛna í lu ɪ kɛkɛ taa na í ŋmaa atɛ. Ilena í səŋi-ɪ na í pɔɔsi-ɪ si: Alaafəya kɛlɛ?

22 Mpuɣú si: Alaafəya ké. Ma caa kusəna-m si Iso kuyəɣətʉ teləsəlaa kpekəle nyəma naale luna Ifəlayim pulasi taa, na pá kɔɔ ɪ tɛ. Si n ha-wɛyɛ liyitee nyəɣətu kiloonaa hiu na naanɔwa, na acima wontu kɛ naale.

23 Ntɛna Naamanɔ si: Yele ma cɛlɛ-ŋ kiloonaa nutoso.

Ilena Naamanɔ kaana Kehasi na Naamanɔ tu nyəɣətu ntəyi hulunɔ taa na í həkɔ. Na í cɛlɛ-ɪ tətəɣɔ acima wontu, na í sʉki ɪ tɛmlɛ nyəma naale na pá təŋna Kehasi.

24 Pa tala pulayɔ nakəli, ɪlɛna Kehasi mu hulunɔ na wontu na í sʉna ɪ tɛ. Ilena Naamanɔ tɛmlɛ nyəma náá məli.

25 Waatu wei Kehasi məla ɪ caa kinɔ, ɪlɛna Ilisee pɔɔsi-ɪ si: Leye n lunaa? Mpuɣule si: Ta caa, ma ta polo tiili se.

26 Ntɛna Ilisee si: Saa wei apalv inɪ ɪ na-ŋ na í lu ɪ kɛkɛ taa na í ŋmaa atɛ tɔ, pə hʉla-m ké tɛ. Ilɛ pə ta tata si n hiki wontu kʉpantʉ na liyitee, na n

yana Olifinaa na lesɛɛnaa tawa, na tɔla na yomaa apalonyɛma na alonyɛma.

²⁷ Pə tɔɔ tɔ, Naamaŋ kutɔŋ ká mɛli nyana nyá lɔlɔyɔ nyɛma mə tɔɔ ké tam tɔɔ.

Waatv wei Kehasi lu Ilisee kiŋ ɔlena asilima kutɔŋ waasi i tɔnɔyɔ tɛna na í hɔlɔmɔ tɛlalai isi kpronkpomɔlɔm.

6

Laale kvɛpile hiiu

¹ M'pɔ́yó kuyaku nakuli Isɔ kuyɔɔɔtɔtɔ tɛlɛsɛlaa kpekɛle nyɛma pola Ilisee kiŋ na pá tɔmɔ-i si: Ta caa, ta kutuluyɔ ŋku kv taa tɔ kotiyi tɔ ku takɔ-tv.

² Ilɛ yeke na tɛ tii Yaatanɔ pɔɔɔ nɔɔɔ, na paa wei í seti taav, na tɛ siki kutuluyɔ lɛŋkv. Ilisee si: I polo.

³ M'pɔ́yɔle pa taa lɛlv pɛsɛnaa si: Ta caa, ta na-ŋ tu pona. M'pɔ́yó si: Pə wɛ teu, maa tɔŋ-mɛ.

⁴ Ilɛna pa tɛna pá tii Yaatanɔ pɔɔɔ nɔɔɔ na pá seti tuŋ.

⁵ Pa taa lɛlv setayaa i taav, ɔlena laale holi na tɛ hoti lɔm taa. Ntɛna apalv inɔ í má kapuka si: Hei ta caa, ma lepa. Laale kvkɛntɛle ké.

⁶ M'pɔ́yó Ilisee pɔɔsa-i si: Le taa ké tɔ hotaa?

Apalv inɔ i hɔla-i, ɔlena í seti tɔyɔ piliŋa na í lɔɔɔ tɛna inɔ, na laale kpa lɔm tɔɔ ké kpakpaa.

⁷ Ntɛna Ilisee si: Kpaya-tɛ.

Ilɛna apalv inɔ í siisi na í kpaya-tɛ.

Ilisee kpa Sili yoolaa

⁸ Waatv wei Sili wulav yookayana Iseyɛli nyɛma tɔ. M'pɔ́yó kuyaku nakuli, í na yoolaa nyɔyɔ nyɛma, pa caɔaa na pá lɛsi timpɔ paa siki tɔ.

⁹ Ama Ilisee tilaa na pá keesi Iseyeli wulav ke lona nna nna a taa pə fei si pá polo tɔ, si Sili yoolaa we təna.

¹⁰ Ilena Iseyeli wulav tili i yoolaa na pá feŋ lona ani.

Təm paɣale ke pə lapa mpv, na Ilisee náá keesəyi Iseyeli wulav, na ílé í nyəŋ i təntɛ.

¹¹ Ḿpúgú pə haŋa Sili wulav, na í koti i yoolaa nyuɣu nyéma, na í tɔ-we si: Mənaafiki we ta taa, na í taɣasəyi Iseyeli wulav. I kuli i waah.

¹² Ntəna i yoolaa nyuɣu nyéma taa lɛlv si: Mənaafiki fei tá taa yoo. Ama Ilisee teləsəɣəna wulav, ke nti nti n yəɣətəɣi nyá nan kvhəntvɣu taa tɔ.

¹³ Keləna Sili wulav tɔ-we si: I polo na í nyi timpi Ilisee weɛ tɔ, na í kpa-i.

Pele pa kɔma iləna pá heeli-i si i we Totan.

¹⁴ Ḿpúgú Sili wulav tila yoolaa tuutuuma, na keekənaa, na kraɣanəŋ, na pá polo pá nyala ɪcate.

¹⁵ Tɛv fema tanan təhulu, na Ilisee təmlɛ tv lu, iləna í ná yoolaa, na keekənaa, na kraɣanəŋ tama ɪcate. Iləna í má kapuka si: Hei, ta caa, tə lapa. Tu təŋ ŋku?

¹⁶ Mpuyule Ilisee si: Taa nyá. Mpa pa we ta waah tɔ pa kəla-weɣe paɣale.

¹⁷ Pə waah, iləna í sələmɪ lɔɔ si: Hai, Tacaa, kuli i ɪse na í ná.

Ḿpúgú Tacaa kula i ɪse, na í ná kəkə keekənaa, na pə kraɣanəŋ waasa pulaya tɔɔ.

¹⁸ Ḿpúgú Sili yoolaa suv təntɛ, na pá tiikina Ilisee tɔɔ. Iləna Ilisee sələmɪ lɔɔ si: Yulsvi pa ɪse.

Ntəna Sili yoolaa yulvmɪ ɪsu Ilisee sələmuyv tɔ.

¹⁹ Iləna Ilisee tɔ-we si: I toolaa ké, pə taɣa cəneɣe pa hula-me. I təŋi-m na má pona-meɣe wei í pɛekəyi tɔ i kin.

Μρύγύ Ilisee pona-wεγε Samalii.

²⁰ Pa σου ικατε τaa, ιλενα ί sələmi si: Tacaa kuli pa ισε na pá ná ιε.

Silii yoolaa ισε kulaa, ιλενα pá cekəna si Samalii ικατε τaa ké pa wεε.

²¹ Waatu wei Ισεγελι wulav nawa yoolaa mpe, ιλενα ί pəəsi Ilisee si: Ma kv-wεγε, ma caa?

²² Ilisee si: Aai, yoo. Pυ wεε tə, ye yoolaa kpawa yomaa, paa kvυ-wε. Ιε calι-wε na pá təγə na pá nyəə, ιλενα ή yele-wε na pá məli pa wulav kin.

²³ Μρύγύ Ισεγελι wulav lapa-wεγε muυλλε təkpetəkpete, na pá təγə na pá nyəə. Ιλενα ί yele-wε na pá məli pa caa te. Pə kpaγav hatoo waatu ιni təγə yoolaa ηmulaa yela Ισεγελι tetu τaa ké σου.

Samalii nyəγəsi

²⁴ Μρύγύ waatu nəγəlv, Silii wulav Penι-Hatati kpεyela ι yoolaa, na pá polo pá nyala Samalii ικατε.

²⁵ Ιλενα nyəγəsi anaam lu tə τaa. Na halι pá pεεtəγι kpaηaya nyυγυ ke liγitee nyəγətu nunaasa na pa te təγənaγa pee naali a ηkute ke liγitee nyəγətu kakpasι.

²⁶ Μρύγύ kvυaku nakvli Ισεγελι wulav təηaya ικατε koluηa təə. Ιλενα alv nəγəlv ί má kapuka si: Hai, ta caa waasi-m.

²⁷ Nteνα wulav si: Ye Tacaa ta waasi-η, maa pəsəγι. Pə ta kaasi pvlv, paa təγənaγa pee paa svlv.

²⁸ Pepeγε n caa?

Alv si: N nawa alv ινε? Tete waali ké ι təma si: Tə təγə ma pəyaya, ye pə fema, ιε tu teesi ι nyəηka.

²⁹ Μρύγύ tə təsa ma pəyaya ηke na tə təγə. Teυ fema na má təmi-ι si, ί kəna ι nyəηka na tə təγə, ιλενα ί ηmeσι-ke.

30 Wulav nu alv tɔm nti, ɔlena í cɛli ɪ wontu na laɲwakɛlle kɛ koluɲa tɔɔ tɛna. ɔlena yɛlaa ná si ɪ ka suu fɔlɛtɔnaa taka kɛ pɛ tɛɛ.

31 ɔlena wulav má kapuka si: Ye ma ta seti ɔlisee nyɔɔv kɛ saɲa ɔsɔ í tv-m wahala sɔsɔ.

ɔlisee kpaala nyɔɔsi tɛm

32 ɔlisee na ɪcɛtɛ sɔsaa pa wɛ ɪ tɛ na pá tɔɲna kotuyɔ. ɔlɛ wulav kɔsa nɔɲɔlvɔlɛ, na ɪni ɪ tɔɲɔɪ waali. Tillu ta tu tata, ɔlena ɔlisee heeli sɔsaa mpɛ si: Yɔlvkɔlv ɔlé ɪ kusɛna nɛɛɛ nɔɲɔlv si í kɔɔ í seti ma nyɔɔv. ɔ tɛki nɔnɔɲɔ, í taa yele na í svv. ɔ tu nukɪ ɪ maɲamaɲa ɪ nɔɔhɛɛ tɔɲ kɛ tillu waali.

33 ɔlisee nɔɲɔ ta tiita aɛ, ɔlɛ wulav yɔɲɔtaa kɛlɛ si: Taca kɔnna-tɔɲɔv mpusi ɪnɛ. ɔlɛ pɛpɛɛ tu tasa tɛɛlvɔv kɛ ɪ kin?

7

1 ɔmɔyɔ ɔlisee cɔwa si: Taca yɔɲɔtaa si cele ɪsɛntɔ taka, liɲitee nyɔɲɔlvɔv kɔlvmvɔv kɛ paa ya mvlv kiloona naanɔwa na naalɛ, yaa tɔɲɔnaɲa pɛ kiloona hiu na liɲiti kɛ Samalii kɔyaku taa.

2 ɔmɔyɔ ɔsɛɛli wulav yoou wontu tɔkɔlv nɔɲɔ tɔkpaɪv si: Paa Taca ká tvli ɪsɔtɔnvɔv kɛ pɔɔɲ na kvɔtɔɲɔv pɛ luli, pu la ɪsu n yɔɲɔtvɔv tɔɲɔlɛ? Nɛna ɔlisee si: N ká ná ná nyá ɪsɔpɔlɛ. Ama n kaa waa pɛ taa kɛ.

Silii yoolaa sewa, na nyɔɔsi tɛm

3 Asilima kvɔtɔɲ nyɔma liɲiti nɔɲɔlv ɪ ká wɛnna Samalii ɪcɛtɛ nɔnɔɲɔ, na awalɪ tɔɔ. Mpɔvɔlɛ pa tɔma tɔma si: Ye tɔ caya cɛnɛ, ɪsu tɔ sɔpa yem.

4 Tɔv, anɪ ye tɔ tɔma si tɔ svvki ɪcɛtɛ taa, tu si nyɔɲɔsi kɛ, tɔɲɔnaɲa fɛi. Tɔ tu caya cɛnɛ, pɛ taa pɛ

taa inəyi. Pə təə ile, tə tii kolontunaa təsikile. Ye pa tu ku-tu awusa.

⁵ Pə taanaa, ɪlena pá tii Sili nyéma təsikile pa ta nu nəɣəlv taŋ.

⁶ Sili yoolaa ká nuwa kəkəte natələyi, ɪsu yoolaa tuutuuma, na pa keekena na pə kraɣanəŋ taŋ. Ntəna pá heeli təma si: ɪsəntə ɪseyeli wulav fela ɪcipiti na Hiti pə nyéma ke liyitee ké, na pá kəŋ-tuyv yoonav.

⁷ ɪlim tukaya, ɪlena Sili yoolaa se na pá ye le pa coka, na pa kraɣanəŋ na pa kraŋasi.

⁸ Asilima kətəŋ nyéma liyiti inɪ ɪ tala Sili nyéma təsikile na pá svv cokəle natəli tə taa, na pá təɣə na pá nyəə. ɪlena pá kuu liyitee na wola na wontu kususutu, na pá polo pá ŋmesi tiili. ɪlena pá məli na pá svv lentə taa, na pá kraɣa wontunaa kəpantv ke waanɪ waanɪ, na pá polo pá ŋmesi tətə.

Asili yoolaa sewa na nyəɣəsi te

⁹ Ḿpúɣú pa təma si: ɪsu tə hikuyv təm kəpantv ke saŋa ɪsəntə na tə suna ta ti tə pə fəi teu. Ye tə yelaa si pə nyaali na pécó tə heeli-ti, ɪsə ká hə ta ŋkraŋuyv. Tə polo tə heeli-təyi wulav te.

¹⁰ Ḿpúɣú asilima kətəŋ nyéma mpe pa svv ɪcate taa, na pá yaa yoolaa mpa pa taŋəyi ɪcate nəŋəɣə tə, na pá heeli-we si: Tə pola Sili yoolaa təsikile nté tə ta na nəɣəlv. Pécó tə ta tu nu yvlv nəɣəlv taŋ. Kraɣanəŋ na kraŋasi tike ké pa tamsaa, na coka we kpete.

¹¹ ɪlena ɪcate nəŋəɣə taŋlaa mpe pá yaa nəɣəlv, na pá tilina-ɪ təm ntəyi wulav te.

¹² Mpuɣvle wulav kula ahoə heka, na í tó ɪ waali nyéma si: Ma nyəmə Sili nyéma mpe pa taa layatv. Pa nyəmə si nyəɣəsi pu-tv. Pə təə ké pa lu pa təsikile

na pá polo pá ημελι tawa taa si, ye té lu icate taa, ile pa kpa-tu na tá ise. Na pá suu icate taa tōto.

13 Μρύγύ wulau waali nyéma taa nōyolu ná tōma si: Té ləsi kpayanē kakpası na té tilina yēlaa napəli, na té ná mpi pə lakı tēna tō. Paa tē tu yela-wε, paa si teitei ké isı icate taa yēlaa tēna.

14 İlena wulau cela youu keekenaa naaleye yoolaa, na pá polo Siliı nyéma ke preekuyı si pa naa.

15 Μρύγύ pa tēna pa nōhεε, halēna Yaatanı pəyo. Na pá hiiki wontunaa tuutuuma wei Siliı nyéma lōna mpaau si, pə kaasi-wε təfaɣafaya na pá se lənlən tō. İlena pεle pá məli na pá heeli-təyi wulau.

16 Μρύγύ icate nyéma lu kpakpaa, na pá tii Siliı nyéma təsikile, na pá kuu wontu. Halēna yēlaa pεeti molum kiloonaa naanɔwa na naale, yaa təɣənaɣa pεe kiloonaa hiu na liyiti ke liyitee nyəɣəlyuɣu kulomuyı, isı Tacaa ka heeluyı-wε tō.

17 Μρύγύ wulau kusa ı youu wontu təkulu wei ı tənaɣa-ı tam tō, si í polo na í feɣ na í ná mpi pə lakı kuyaku taa ké icate nənəyo tō. Ama samaa wei ı ka wε tēna tō, ı paa-ı nōhεε na í sí. Μρύγύ İə kuyəɣətutı teləsulu İlisee ka yəɣəta waatu wei İseyeli wulau kəma na í mayana-ı tō.

18 Waatu wei İlisee ká heela wulau si: Cele isəntə waatu paa pεeti təɣənaɣa pεe kiloonaa hiu na liyiti, yaa molum kiloonaa naanɔwa na naaleye liyitee nyəɣəlyuɣu kulomuyı ke Samalii kuyaku taa tō.

19 Youu wontu təkulu inı ı cəna si: Paa Tacaa ká tuli isətənyu ke pəɣə na kutəɣu pεe luli, pu la isı n yəɣətaa təɣəle? Halı İlisee təmı-ı si: N ká ná ná nyá isəpəle, ile n kaa waa pə taa ké.

20 Na tampana rúpúgú pə lapa. Icate nənəgə samaa fela-i ké na í sí.

8

Sunem alv təm tənaya

1 Múpúgú kuyaku nakuli, Ilisee təma Sunem alv wei i pəyaga i ka feesaa tə si: Nyana nyá təyaga nyəma, í lu cəne. I polo timpí í caaki tə na í caya. Mpi tə, Taca caa i kəna nyəgəsi ke Iseyeli tetu taa ké pusi naatosompəgəlaya.

2 Uena alv iní na i nyəma pá polo pá caya Filiisi nyəma tetu taa. Pusi naatosompəgəlaya ke pa caya isu Iə kuyəgətutu teləsolu ka heeluyu-i tə.

3 Pusi nsi si sikaa, uena pá məli pa tetu taa. Uena pá pəəsi wulav ke pa təyaga na pa tawa təm.

4 Waatu iní i taa ké wulav yəgətayana Ilisee təmle tu Kehasi. Na í pəəsi-i si: Keesi piti təma nna Ilisee ka lapa tə.

5 Uena í keesəyi-i pəyaga ŋka Ilisee ka feesaa tə ka təm. Ue alv na i pəyaga ŋke pa tala wulav teyele, na pá pəəsəyi-i pa təyaga na pa tawa təm. Nəna Kehasi si: Aŋhaa, ta caa, alv iné i pəyaga kaneyé Ilisee ka feesaa.

6 Múpúgú wulav pəəsa alv na alv keesi-i pə təna. Uena í heeli i yəlaa taa wei i wəna naani ke teu tə si: Paasəna alv iní i təm nti. Pá məŋna-i i nyəm təna. Pá cele-i i tawa kululum kasəyaga ke pə krayav too i fei tə.

Ilisee na Hasayeli pa təm

7 Múpúgú waatu nəgəlv, Ilisee pola Tamasi. Uena pá pana pá wukaya Silii wulav Pəni-Hatati. Uena í nu si Iə kuyəgətutu teləsolu kəma icate taa.

8 Ulena í kusí i waali tv Hasayeli sí: Pona Ilisee ke kusɔɔv. Pɔɔsɛna-i sí: Maa sí yaa maa kuli?

9 Ḿpógú Hasayeli sɛgɛla Tamasi taa kɔpampam ké yooyooɔnaa nule sí i haaki Ilisee. I tala Isɔ kuyɛgɔtutu telɛsulɔ kin, ulena í tɔ sí: Nyá pɛyalɔ Silii wulav Pɛni-Hatati kusɛna-m sí, má kɔɔ má pɔɔsi-ŋ sí i ká sí yaa i ká kuli?

10 Ntɛna Ilisee sí: Polo na ń heeli-i sí, i ká kuli. Ama Taca hula-m sí, paa pu la isɛna i ká sí.

11 Ḿpógú Ilisee isɛntaa layasa kprakpaa, na í nyɛni Hasayeli tɛpiŋ na í naali wula.

12 Ntɛna Hasayeli sí: Pepe lapa ta caa?

Mpuyule Ilisee sí: Ma tɛma nav ke isɛna ń ká sɔ kɔkɔ ke Isɛyeli nyɛma koloosi acalee tɔ. N ká lenti pa ifepiya, na ń feli pa piya ke nɔɔhɛɛ, na ń yɔki ahusitonaa lotu.

13 Kelena Hasayeli sí: Haya kuhulɔmɔyaa má, leye ma nawa pɛ ton? Ilisee sí: Taca heela-m sí n ká pɛsi Silii nyɛma wulav.

14 Ḿpógú Hasayeli kprema, ulena wulav pɔɔsi-i sí: Isɔ kuyɛgɔtutu telɛsulɔ heela-ŋ suwe? Mpuyule sí: I heela-m ké sí n ká kuli.

15 Ama tɛv fema, ulena Hasayeli lii kunti ke lom na í taki wulav isɛntɔɔ na í sí. Ulena iní i tɔgɔ kawulaya ke i lonte.

*Yuta wulav Solam tɛm
(Kvɛɔsvtv II 21:2-20)*

16-17 Isɛyeli wulav Akapi pɛyalɔ Solam kawulaya pɛnaya kakpasi nyɛŋka taa ké Yuta wulav Sosafati pɛyalɔ Solam, ná tɔgɔ Yuta kawulaya ke Yosalem taa ké pusi pɛlefɛi naanɔwa. I lobɔyɔ pusi wɛ hiu na naanɔwa na naale ke waatu iní.

18 M̀p̀r̀ỳg̀ ı t̀ma teitei ısu İseyeli awulaa Akarı we. Halı ını ı tu kpayana ilé ı p̄elə, na í la mpi pə ta maya Tacaa t̄.

19 Paa na mpv Tacaa ta tisi na í wakəli Yuta kawulaya. Mpi t̄, ı ka t̄ma ı t̄ml̄e tv Tafiti ke heeluȳu ké si, nyá l̄l̄v̄ȳv̄ nȳ́ma ká t̄k̄i kawulaya ke Yosalem ke tam na pá kaasəyi t̄ma.

20 Yuta wulav Solam ını ı waatv taa ké It̄m nȳ́ma k̄ula ı t̄ə, na pá kpa pa t̄əyi pa wulav.

21 M̀p̀r̀ỳg̀ Solam na ı yoolaa na pa youu keek̄ena, pa pola-weye yoonav ke Sayii tetv taa. İlena p̄ele pá ta-weye kotaya. Ama ahoə naalı mpe pa tii It̄m nȳ́ma mpa paa tama-weye kotaya t̄ə pa t̄ə na pá yoonə-wé. İlena Yuta yoolaa se na pá kpé.

22 Pə kpayav waatv ını t̄əȳ It̄m nȳ́ma lu Yuta nȳ́ma niñ taa, na pá wee pa ti t̄ə.

M̀p̀r̀ỳg̀ Lipina ıcate nȳ́ma ná lapa mpv t̄əȳə waatv ını ı taa.

23 Pa keesa Solam t̄əmn̄aa lent̄ənaa ke Yuta awulaa tak̄əlaya taa.

24 Waatv wei ı səpa, ılena pá pimi-ı pa t̄əȳaya p̄əlav taa ké Tafiti t̄.

Yuta wulav Ahasiya t̄m

(K̄v̄t̄əsv̄tv̄ II 22:1-6)

25-26 İseyeli wulav Akarı p̄əyalv Solam kawulaya p̄ənaya naan̄wa na naale nȳ́ka taa ké Yuta wulav Solam p̄əyalv Ahasiya ná p̄əsa wulav ke Yosalem ke p̄ənaya kul̄m̄aya tike. ı l̄l̄v̄ȳv̄ p̄us̄ı ka we hiu na naale ke waatv ını ı taa. ı too ka ké İseyeli wulav Omili l̄l̄v̄ȳv̄ taa tv, pa yaaki-ı si Atalii.

27 İlena í t̄ó ısayatv taa ké teitei ısu ı alv l̄l̄v̄ȳv̄ nȳ́ma Akarı we. Na í lá mpi pə ta maya Tacaa t̄.

28 Μρύγύ Solam na Ahasiya pa lapa nḡḡ kulmaga, na pá polo Sili i wulau Hasayeli ke yoonau ke Lamati icate ke Kalaati tetu taa, na pá kú Solam.

29 Uena í mēli Sisilee si pá lapi-i kḡle. Μρύγύ Yuta wulau Ahasiya pola-i seeu.

9

Pa kra Yehu ke kawulaya

1 Μρύγύ kuyaku nakuli, Iisee yaa Iḡ kuyḡḡtutu teləsəlaa taa səkpelu nḡḡb, na í tḡmi-i si: Mu nim kate nyəm pəne, na ḡ lḡḡ nyá ti tḡcau ke Lamati ke Kalaati tetu taa.

2 Na ḡ maḡana Sosafati pəyalu Yehu, inu i kena Nimsi saali. Ye n talaa ue n ya-a-i i tike ke nan nakuli ku taa.

3 Uena ḡ pəli nim ke i nyuḡu taa. Uena ḡ heeli-i si: Ma kra-ḡ Iseyeli wulau. Ḣ tēma mpv, n tui nḡnḡḡ na ḡ se krapaa.

4 Μρύγύ Iḡ kuyḡḡtutu teləsulu səkpelu inu i teeua Lamati ke Kalaati tetu taa.

5 I tala tēna, uena í maḡana Iseyeli yoolaa nyuḡu nyéma kotaa. Ntēna í tó si: Ta caa, ma caa ma na-ḡ tḡm. Uena Yehu si: Ta taa awe? Iḡ kuyḡḡtutu teləsulu si: Nyá maḡamaḡa.

6 Μρύγύ Yehu kulaa na í pona-i tḡyaga, na Iḡ kuyḡḡtutu teləsulu pəli i nyuḡu taa ké nim. Na í tḡmi-i si: Iseyeli Iḡ Taca yḡḡtaa si, má kpana-ḡ si ḡ pəsi ma yəlaa Iseyeli nyéma wulau.

7 Na ḡ kú nyá caa kupəḡ Akari luluḡu nyéma tēna. Ue pə lēta Iḡ kuyḡḡtutu teləsəlaa na ma tēmlē nyéma mpa mpa Sesapeeli kuwa tḡ pa sēm nté.

8 Maa ku Akarɪ tɔyaga apalaa tɔnaga. Paa piya paa sɔsaa.

9 Maa lana ɪ yɔlaa kɛ ɪsu ma larɛna Nɛpatɪ pɔyalɔ Solopuwam na Ahiya pɔyalɔ Pasa pa nyɔma tɔ.

10 Pɔ kaasa Sesapɛɛli tɔ, nɔyɔlɔ kaa pimi-ɪ. Hasɪ ká tɔyɔna-ɪ Sisilee halɛm taa.

Isɔ kuyɔyɔtɔtɔ telɛsulɔ tɛma nɪpɔyɔ yɔyɔtaga, ɪlena í tɔli nɔnɔyɔ na í se.

11 Mɪpɔyɔ Yehu liwa na í mɛli ɪ taapalaa kin, na pɛɛ pá pɔɔsi-ɪ si: Pɔlɔpɔ laraya? Wentiyi kraɲtɔ ɪnɪ ɪ caakɛna-ɲ ye? Yehu si: Ɔɔ, pɔ taga natɛli se. Anɪ í nyɔmá Isɔ kuyɔyɔtɔtɔ telɛsɛlaa mpɛ pa tɔɔ.

12 ɪ taapalaa si: N cɛsɛyɪ kɛ. Heeli-tuyɔ nti ɪ heela-ɲ tɔ. Yehu si: ɪ heela-m tɔmnaa payale kɛ. ɪlena í heeli-m ma mayamaya ma nyɛntɔ si, Tacaɔ tɔma si ɪ kra-m ɪsɛyɛli wulav.

13 Tɔnagale pa tɔna pa wɔyɔsa pa kraɪnaa, na pá pɔ-wɛyɛ kumte tɔɔ na Yehu caya, na pá hɔli akantɛɛ na pa tɔna pá wiliti na pá tɔ si: Yehu, mɔ na tɛtɔ.

Yehu kuyɔ kɛ Solam na Ahasiya

14-15 Waatɔ nɔyɔlɔ ɪsɛyɛli yoolaa tɔna ka tɔɲa Lamɔti ɪcatɛ kɛ Silii wulav Hasayɛli tɔɔ. Halɪ pɔ kú Solam na í polo Sisilee na pá fɛki-ɪ.

Yosafati pɔyalɔ kɛɛ Yehu, pɔyɛɛ Nɛmsi saali kɛɛ. Pa tɛma Yehu kɛ kawulaya kraɪ, ɪlena í kɔli Solam tɔɔ. Na í tɔ ɪ taapalaa si: Ye í wɛ ma tɔɔ, ɪɛ í taa yeɛ na nɔyɔlɔ fiti na í polo Sisilee, na í heeli nti tɔ lapa cɛnɛ tɔ.

16 ɪ tɛma mpɔ, ɪlena í kra ɪ kɛkɛ tɔɔ na í tɛɛ Sisilee. Tɔnaya Solam hɛntaa, na Yuta wulav Ahasiya polo-ɪ wiiluyɔ.

17 M'p'ógó Sisilee kutuluɣu səsəɔv nyɔvɔv taa taɲlv loosa Yehu na napələɣi ɪ waali. Ulena í tili na pá heeli wulav si: Ma loosa napəli na pá kəŋ. Ntəna wulav si: Tili kpaɣanv caɣalv na í səŋ-we na í pɔɔsi-we si: Alaafəya kɛlɛ?

18 Ntəna kpaɣanv caɣalv náá tɛɛ na í pɔɔsi-ɪ si: Wulav si má pɔɔsi-me si alaafəya kɛlɛ? Ntəna Yehu pɔɔsi-ɪ si: Nyá təm suweye pə taa? Tv ta waali.

Mp'uyulɛ kutuluɣu səsəɔv taɲlv si: Tillu sula-we na í saali təna.

19 Ulena Solam tili kpaɣanv naale nyəŋ na í suli-we, na í pɔɔsi-we tətə si wulav si: Alaafəya kɛlɛ? Ntəna Yehu pɔɔsi-ɪ si: Nyá təm suweye pə taa? Tv ta waali.

20 Ulena taɲlv si: Tillu naale nyəŋ sula-we, na í saali təna. Pəyele pa nɔɣo təɔ tv caɣa ɪ kɛkɛ kɛ ɪsu kpaɲtv, pə kaa laŋ Yehu.

21 Tənaɣalɛ wulav yelaa na pá kpɛɛli ɪ kɛkɛ na í kpa. Na Yuta wulav Ahasiya naa kpa ɪ nyəŋ təɔ tətə. Ulena pá suli Yehu kɛ Napəti haləm kiŋ kɛ Sisilee.

Yuta wulav Solam səm

22 Mp'uyulɛ wulav pɔɔsa Yehu si: Alaafəya wɛɛ? Ntəna Yehu si: Anɪ n nyəmá teu si nyá too Sesapɛɛli wɛɛ na í təŋa tuŋ laav na topotopo təma. Ulena n pɔɔsəɣi-m si: Alaafəya wɛɛ?

23 Tənaɣa Solam pəsaa na í seeki na í kiisiyi si: Ahasiya se yoo, ɪ lukɪ ma waali kɛ.

24 M'p'ógó Yehu yela nyəmlɛ kɛ kpakpaa, na í yaɣa-tɛɣɛ Solam asəŋkpekiŋ həkv taa, na í tɔli ɪ fulaya. Ulena í hoti ɪ kɛkɛ taa təkpilim.

25 Ntəna Yehu yəɣəti ɪ sənlv Pitikaa si: Kpaɣa-ɪ na n pɛti Napəti haləm taa. Təəsi nti Tacaɔ ka heela ɪ

caa Akarɪ ke kɔyaŋku ta naale tɔ caya kpaɣanɔŋ na tɔ suku-ɪ tɔ

²⁶ si: Tete ma nawa ɪsɛna n kɔwa Napɔti na ɪ pɔyalaa tɔ. Ue ma tuuki si, ɪsu ma hɔma Solam ŋkpaŋɔyɔ ke taale ntɛ tɔ taa. Uena Yehu tasa si: Pɔ tɔ tɔ, kpaɣa-ɪ na ŋ pɛti taale ntɛ tɔ taa kɛ teitei ɪsu Tacaɔ ka heeluyɔ-ɪ tɔ.

Yuta wulav Ahasiya sɔm
(Kɔtɔsɔtv II 22:7-9)

²⁷ Waatv wei Yuta wulav Ahasiya nawa Solam sɔm, ɪlena ɪ seeki na ɪ mɔlɔɣɔna Pɛti-Kaa hɔɣɔluyɔ tɔ. Na Yehu naá tɔ ɪ waali, na ɪ tɔ ɪ taapalaa si: ɪ kú ɪlɛ tɔtɔ. Ḿpɔyɔ pa yaɣa-ɪ nyɔmá, na ɪ we keeke taa, na ɪ kraaki Kuuli ke Ipɔleyam cɔlɔ. Paa na mpv, na Ahasiya se na ɪ tala Mekito na ɪ sí tɔna.

²⁸ Uena ɪ tɔmlɛ nyɔma tv-ɪ keeke taa, na pá pona-ɪ Yosalem. Na pá pimi-ɪ pa tɔyaɣa pɔlaav taa kɛ Tafiiti tɛ.

²⁹ Akarɪ pɔyalv Solam kawulaya pɔnaya naanɔwa na kɔlv nyɔŋka taa kɛ Ahasiya ka pɔsa Yuta wulav.

Sesapeeli sɔm

³⁰⁻³¹ Ḿpɔyɔ Sesapeeli nuwa tɔ tɔna nti tɔ lapa tɔ. Uena ɪ lvɔ ɪ nyɔsɪ, na ɪ tɔ kacɔka wontu, na cɔlavnaa. Yehu talaa na ɪ svuki ɪcɛtɛ taa na alv ɪnɪ ɪ na-ɪ, ɪlena ɪ má kapuka si: Wulav kɔlv Simili nyá. Alaafɔya weɛ?

³² Yehu kɔsa ɪsɛ, ɪlena ɪ ma kapuka si: Awe wenna ma tɔ?

Ḿpɔyɔ kawulaya tɔyaɣa taa apalaa naani nyɔma napɔlɔɣɪ naale, na tooso nyɔnna pɔtote.

³³ Ntɛna Yehu tɔ-we si: ɪ lɔɣɔ alv ɪnɪ na pɔtote.

Ilɛna apalaa mpe pa tusi Sesapɛɛli, na  hoti na Yehu tɛɛ  t na kɛkɛ. Na calm ya koloɛa na kpayanɛ t.

³⁴ Mry Yehu sv kawulaya tyaya taa, na  ty na  ny, na  t  taapalaa si:  pi alv mpusi tv v. Mpi t,  ka k wulav pɛl.

³⁵ Pa luwa Sesapɛɛli pim, ɛna p mayana nyumpryɛɛ na ntantakɛ na nntaalɛ tike.

³⁶ Pa mlaa na pa heeli-ty Yehu, ɛna  t si: Mry Taa ka heela Tisipe Is kuyyttv telsv Ilii na  yyt si: Has k tym Sesapɛɛli ke Sisilee halm taa.

³⁷ Na pa l  timpi w kaasaa ty halm taa, su pa hutuy hute t. Nyv kaa nym-.

10

Akari tyaya nyma kuvv

¹ Akari llvv nyma ka w nutoso na naanwa k Samalii taa k. Mry Yehu maa lɛtli ke cate nyuvv nyma na t ssaa, na mpa pa twa si pa sysy Akari llvv nyma mpe t si:

² M paasyna na wulav llvv nyma piya. Na  wna kɛkɛnaa, na kpayanɛ, na yv wontu na  w kolɛa cate taa. Mv t, ye  hika taklaya knɛ,

³ ɛ  nyv wulav llvv nyma mpe pa taa, na  kpa wulav ke wei  psy, na  mna kawulaya t na  kentiyi  na  llvv nyma pa t.

⁴ Mvvɛ syvtv kpa pa tna na pa tɛ tma si: Tyɛ mpa? Awulaa naal n t ps- kcanfana t na?

⁵ Ilɛna wulav tyaya nyuvv t, na cate ss na ssaa, na syslaa pa heeli Yehu si: T k ny tmɛ nyma

κέ. Ile nti n ká tu-tu təgə tu la. Tu tasəgi nəgəlvu kpaυ.
La mpi pə maɣa-η tə.

⁶ Μρύγύ Yehu ηmaa-weyε leetəli naale nyəη si: Ye í ká weε ma waali na í təkəgi ma kətətutu, ile í seti wulav ləlvu nyəma təna nyəη, na í kəna-m cele isəntə teitei.

Pəyele Samalii wulav ləlvu nyəma nutoso na naanwa ka we icate yəlaa səsaa kiη na pá təkí-wε.

⁷ Waatu wei səsaa mpe pa nawa Yehu leetəli, ilena pá koti wulav ləlvu nyəma nutoso na naanwa in. Na pá siki pa nyəη ke təkəη taa, na pá pona Yehu ke Sisilee.

⁸ Μρύγύ tillu heela Yehu si: Pa kəna nyəη in. Ilena Yehu tó si: I kaa-i huwa naaleγε icate nənəgə. Haləna pə nyaali.

⁹⁻¹⁰ Tευ fema tanaη, ilena í lu icate nənəgə, na í tó samaa si: Mə paa fei təm təne tə taa, maɣale təm tu. Mpi tə, má kuləna Solam təə na má ku-i. Ama pane pa təna isəntə, awe ná kú peε? Mpu tə, ma caa si í nyi si nti Tacaα yəgətα Akari na i ləlvu nyəma təə tə, tə ta saali yem. I yoosa-təgi isu i ka heeluyu Isə kuyəgətutu teləsulv Ilii na í yəgəti tə.

¹¹ Μρύγύ Yehu kowa Akari ləlvu nyəma mpa pə kaasaa na pá we Sisilee tə. Paa i waali nyəma təna, na i lələtanaα, na i kətəlaα, i ta yele paa kuləm.

Yuta awulumpiya kvv

(Kvtəəsvtə II 22:8)

¹² Μρύγύ Yehu tv Samalii mpaav, na í tala Tiikilaa təsikile.

¹³ Ilena í suli Yuta wulav Ahasiya ləlvu nyəma na í pəəsí-wε si: I kέ le nyəma ke ye? Peε si: Tə kέ

Ahasiya lɔlɔyɔ nyɔ́ma ké. Tə kɔ́ma Sesarɛɛli piya na pa lɔlɔyɔ nyɔ́ma mpa pə kaasaa tɔyɔ sɛɛu ké.

¹⁴ Tənaɣale Yehu mpaɔa kapuka si: ɪ kra-we na pa ɪsɛ.

ɪlena Yehu taapalaa kra-we, na pá lenti-weɣe Ti-ikilaa tɛsikile lɔkɔ kin, na pá pɛti-weɣe lɔkɔ inɪ ɪ taa. Pa we yɔ́laa nule na naale, nəɣɔlv ta fiti.

Yehu suluyu ke Yonatari

¹⁵ Ḿpɔ́yɔ́ Yehu tɔ́ma pəcɔ, ɪlena í ná Lekapii pəɣalɔ Yonatari na í kə́nna ɪ tɔɔ. ɪlena í sɛɛ-ɪ na í pɔɔsi-ɪ si: N we ma tɔɔ ɪsu ma wev nyá tɔɔ tɔ? ɪlé si: ɛɛ. Yehu si: Ye mpu tə ha təmaɣa niŋ.

Pa tɛma təmaɣa niŋ hav, ɪlena Yehu kraɣa-ɪ keɛke taa

¹⁶ na í tó si: Təŋi-m na ń ná ɪsəna ma luyɔ suv Tacaɔ təmlɛ lapv tɔ.

ɪlena Yehu kraɣa-ɪ ɪ keɛke taa.

¹⁷ Waatu wei pa tala Samalii ɪlena Yehu tɛɛsi kuyv ke Akari lɔlɔyɔ nyɔ́ma, mpa paa kaasa təna tɔ. ɪ ku-weɣe teitei ké ɪsu Tacaɔ ka heeluyɔ ɪsɔ kuyɔɣɔtɔv tɛlɔsɔlv Ilii tɔ.

Yehu kuyv ke Paali laatv

¹⁸ Ḿpɔ́yɔ́ Yehu kota Samalii nyɔ́ma na í tó si: Wulav Akari ka laawa tɔyɔ Paali ké. Ama maa laa-ɪ na pə kəli mpu.

¹⁹ ɪlena Yehu tó si: ɪ koti Paali inɪ ɪ kɔtəlaa, na ɪ kuyɔɣɔtɔv tɛlɔsəlaa, na laalaa tənaya ma kin. Pə taa sɔɔ nəɣɔlv. Ma laki tɔyɔ ŋkuyv acima ké. Mpu tɔ, ye wei ɪ fɛi ɪsu pa kv-ɪ.

Acilayav ke Yehu lakaya mpu si í hiki tɔyɔ ŋko kv laalaa təna.

²⁰ Pə tɔɔ ké ɪ kota yə́laa ke Paali kotuyɔ sɔsɔɔv.

21 Ilena pá tili Iseyeli tēna taa na kv laalaa koti, pə ta sɔɔ paa kvlɔm. Na pá su kutuluɣu.

22 Ḿpógyó Yehu tɔma tɔɣv ŋkv kv paasənlaa si: I cela laalaa tənaya pa wontu kvsusuutu.

23 Pə waali ké Yehu na Lekapii pəyalv Yonatari pa svv tɔɣv kutuluɣu taa, na pá pɔɔsi kv laalaa tēna si: Ntəŋ í wena naani ké teu si Iseyeli isɔ seelv nɔɣɔlv ɪ ta siti mə taa cəne?

24 Mpu tɔ, na Yehu su yoolaa nunaasa na awalɪ tɔɔ. Na í heela-we si: Maa tú tɔɣv laalaa tənaya mə niŋ taa. Ye wei ɪ yela kvlɔm na í fiti pɔntv ká si ɪ lonte. Ḿpógyó ɪ na Yonatari pa polaa na pá la ciikuɣu kətaya na kətaya ŋka kəkɔ lusa ka tēna tɔ.

25 Pa tɔma mpv, ilena Yehu heeli yoolaa na pa nyvɣv nyɔma si: I svv na í kó pa tēna. Nɔɣɔlv í taa fiti na í lu.

Ḿpógyó pa kv-we na pá lɔ-we na awalɪ tɔɔ. Ilena pá svv kutuluɣu ŋkv kv nan lɔlv nyəŋkv taa

26 na pá ləsi tesikasɪ kvlalaasɪ na awalɪ, na pá wɔ kəkɔ.

27 Na pá yəki pələ kvsikile na kutuluɣu, na pə pəsi ɪcatɛ hute kɛ haləna saŋa.

Iseyeli wulav Yehu tɔm

28 Ḿpógyó Yehu kpiisa tuŋ laav kɛ Iseyeli kawulaya taa.

29 Paa na mpv tɔ, ɪ lapa ɪsayatv kɛ teitei ɪsu Solopwam. Solopwam ka tusina Iseyeli nyɔma na pá laa wula nawee kɛ Petɛɛli na Taŋ.

30 Ḿpógyó Tacaɔ tɔma Yehu si: Ma sama, n lapa nti maa suwa si maa hənə Akari na ɪ tɔyaya nyɔma pa ŋkpaŋɣv tɔ. Pə tɔɔ ké nyá piya piya ká læti nyá lonte

taa, na pá tǎki kawulaya na pá kaasəyi tǎma. Halǎna pa lǔlǔŋ loosi ke liyiti.

³¹ Ama Yehu ta tǎŋ Iǝ Tacaa kiin ke teu na lotu kulǔmtǔ. I ta lǔ tǔŋ laav mpi pǎ taa Solopǔwam ka tusa Iseyeli nyǎma tǔ.

³² Waatu inǔ i taa ké Tacaa yelaa na Silii wulav Hasayeli sǔv Iseyeli nyǎma tetǔ tǔŋǔv.

³³ Na pá lǝeki Yaatanǔ ilim tǎlule tǔǔ na Alǔwǝe tetǔ na ilim ntǔŋǔŋ tǔǔ nyǎntǔ. Pǎ kpayav Kalaati na Pasan pa tetǔ nti tǎ taa Lupǝŋ na Katǔ na Manasee pǎ nyǎma ka wǝe tǔ.

³⁴ Pa keesa Yehu tǔmnaa lentǎnaa, na i kulapǝm, na i apalǔtǔ tǔm ke Yuta awulaa takǔlaya taa.

³⁵⁻³⁶ I tǔŋǔ kawulaya ke pusi pǎlefei hiu ke Samalii ke Iseyeli taa. I sǝpa, ilena pá pimi-i Samalii. Ilena i pǝyalǔ Sowakasi lǝeti i lonte.

11

Yuta wulav alǔ nyǎŋ Atalii tǔm

(Kǔtǔǔsǔtv II 22:10-12)

¹ Waatu wei Yuta wulav Ahasiya too Atalii nuwa si i pǝyalǔ Ahasiya sǝpa, ilena í kǔ wulav tǔyaya nyǎma tǎna.

² Pa kukaya mpǔ, ilena Solam pǝelǔ Yosepa, Ahasiya neu, la kookali na í ŋmulǔ i taalǔ pǝyaya Sowasi. Na í seena na í ŋmesǔ í na i nukǔlv ke Iǝ tǎseele nan kǔhǎntǔŋǔv nakǔli kǔ taa. Atalii ta nyǔ ka tǔǔ, halǎna kǎ fiti kulaa mpǝ.

³ Mǔpǔyǔ pa saala Iǝ tǎseele taa tǎnaya pusi naatoso, na Atalii tǎki kawulaya.

Pa kpa Sowasi ke kawulaya

(Kǔtǔǔsǔtv II 23:1-21)

4 Pənaɣa naatosompəɣəlaya nyənka taa ké kətulɔ Yoyata kota wulav taŋlaa, na taŋlaa lɛlaa nyuyɔ nyéma, na í pona-wɛɣe Iso təseɛɛ taa. Na í na-wɛ pá pɛɛli nəɣə na tuunav, na í huli-wɛɣe wulav pəyalɔ.

5 Ilɛna í tɔ-wɛ si: ɪ faya mə taa mpa pa laki təmlɛ kɛ kuyaku kuhɛɛsuyɔ wule tɔ, pa taa ké kpekə tooso. Kancalaya nyəntɛ í taŋ wulav təyaya.

6 Naalɛ nyəntɛ kɛ Suuu nənəɣə, na tooso nyəntɛ kɛ taŋlaa waali nənəɣə tɔtɔ. Kpekə anɪ a tooso, á ká taŋəɣəna wulav təyaya, na á kaasəɣi təma.

7 Pə kaasa mə kpekə səsəna naalɛ, wei u laki təmlɛ kɛ kuyaku kuhɛɛsuyɔ wule tɔ. Pɛɛ paa taŋna Iso təseɛɛ kɛ timpi wulav kɔfalɔ wɛɛ tɔ.

8 Yoolaa tɛna ká tɔki pa yoou wontu kɛ pa niŋ taa ké, na wulav í wɛ timpi, pa wɛ ɪ waali. Ye yulɔ kpai tu í kpətəna-wɛ pá ku-ɪ.

9 Ḿpóyú taŋlaa nyuyɔ nyéma lapa teitei ɪsu kətulɔ Yoyata ká heeluyɔ-wɛ tɔ. Pa kota yoolaa mpa pa laki təmlɛ kɛ kuyaku kuhɛɛsuyɔ wule tɔ, na mpa paa laki kuyaku ŋkuyɔ təmlɛ tɔ, na pá polo Yoyata kiŋ.

10 Ḿpóyú Yoyata cɛla-wɛɣe wulav Tafiiti ŋmantaasi, na ɪ kpaləŋ wei ɪ ka wɛ Iso təseɛɛ taa tɔ.

11 Ilɛna yoolaa puli Iso təseɛɛ ɪsentaa ŋkuluŋa kanɛ, na pə polo lɛŋka, na pá taŋa wulav.

12 Ḿpóyú Yoyata ləsa Sowasi na pá temi-ɪ kawulaya ntenuyɔ. Na pá cɛɛ-ɪ kiŋ takəlaya, na pá pəli ɪ nyuyɔ taa ké nim, na pá kpa-ɪ wulav. Ilɛna yəlaa tɛna suɔ pa niŋ taa ké mapɔ na pá wilitiyi na pá sɛɛki-ɪ si: Mə na tɛtu wulav.

13 Waato wei Atalii nu taŋlaa na samaa kəkəte ńté, ilɛna í polo pa kiŋ kɛ Iso təseɛɛ taa.

14 Μρύγύ ι loosa pəyaya ke awulaa təsəηε. Na wulav waali nyəma, na akantee hullaa səηa ka kin, na pá huləyi akantee na samaa náa ηmaaləyi. Təηaya Atalii cəla ι wontu, na í ma kapuka si: Waali luw nté, waali luw nté.

15 Yoyata ta səəli si pá kv-ι Isə təsεεεε taa. Pə təə ké ι təma nyuyv nyəma si: I ləsi-ι kpeηa, na wei í təηa-me, ιε í kú pəntv.

16 Ulena pá ləsi Atalii na pá pəna-ι kawulaya təyaya kpaηanəη nənəγə na pá kv-ι.

17 Μρύγύ Yoyata lapa na Tacaa, na wulav, na samaa, pa pεeli nəγə si, pə la na pá pəsi ι nyəma. Na í la tətə na wulav na samaa pá pεeli nəγə lηka.

18 Μρύγύ samaa polaa na pá γəki tuyv Paali kutuluγu, na kətasi təlatenaa na pə lεεsəη. Na pá kú pə kətulv Matəη ke kətasi təlatenaa kin. Pə waali ké Yoyata kpawa mpa paa təη Isə təsεεεε tə.

19 Μρύγύ Yoyata kota yoolaa nyuyv nyəma, na wulav təηlaa, na təηlaa lɛlaa, na samaa təna si pá kpaγa wulav ke Isə təsεεεε taa, na pá su-ι na pá təηna təηlaa nənəγə, na pá pəna-ι kawulaya təyaya taa. Waatv wei Sowasi caya kawulaya kumte təə,

20 Ulena pa təna pa ηmaaləna laηhuləmlε.

Ulena ıcate caya təpamm ke Atalii səm waali.

12

Yuta wulav Sowasi təm (Kvtəəsvt II 24:1-3)

1-2 Iseyeli wulav Yehu pəηaya naatosompəyolaya nyəηka taa ké Sowasi lυloyv pusi ná yoosa naatosompəyolaya tətə. Ulena í təγə kawulaya ke

Yosalem ıcate taa ké Yuta tetu taa ke pusi nule. I
too ka ké Pesepe tu ké, na pá yaaki-ı sı Sipiya.

³ Mpyú Sowasi lapa mpi pə maya Taca təyo
haləna ı səm. Mpi tə, Yoyata ka seyesa-ı teu ké.

⁴ Paa na mpu ı ta wakəli təkətəlena, yəlaa pukaya
tam ké na pá laaki na pá wəki tulaalənaa.

Sowasi tayana Iso təsele
(Kvətəsvtə II 24:4-14)

⁵⁻⁶ Mpyú kuyaku nakvli Sowasi təma kətəlaa mpe
sı: Pə wəe ké sı, liyitee paasənləa í kpeyeli liyitee nna
pa kəŋna Iso təsele taa sı pá lana təmlə tə. Yaa Iso
təsele lampuu, yaa wena pa hana luyə kuləmuyə tə,
na pá tayanna timpi timpi pə nəyəsənaa tə.

⁷ Haləna pə tala Sowasi kawulaya pənya hiu na
tooso nyəŋka, kətəlaa ta tayanəta Iso təsele tiili.

⁸ Mpyú wulav yaa kətəlv Yoyata, na ı taapalaa na
ı pəəsi-wə sı: Pepe təo ké ı tá tayanı Iso təsele? Pə təo
tə, liyitee paasənləa kaa tasa-meyə-yeyə cəlvəy. Paa
su-yeyə na pá tayanna Iso təsele nté.

⁹ Mpyú kətəlaa tisaa sı pa kaa tasa liyitee muyə
ke paasənləa kiy. Pəcə pa kaa paasəna Iso təsele
tayanuy.

¹⁰ Mpyú kətəlv Yoyata caa atakaa nəyəlv, na í tūli-
ı púyú na í su kətaya təlatə kiy ke Iso təsele nənyə
ntəyəŋ təo. İlena í tó kətəlaa nənyəŋ təŋlaa sı ye wei í
kəna Iso təsele liyitee, ıe pa tu-yeyə atakaa ını ı taa.

¹¹ Pə suwa ıe pa yaa wulav takəlası ŋmaalv, na
kətəlaa nyuyv tu, na pá mayasi-yə.

¹² Pá nyómá wena a nyuyv, ıe pa cəla-yeyə
təma lataa təo feŋlaa, na pəle pá feli tayanlaa, na
kaafəntanaa,

13 na tɛtv ɲmalaa, na pɛɛ saakɛlaa. Ɔlena pa yana taasi na pɛɛ kusaakɛɛ, na pa feli kema lenna nna pa ty p tm taa t.

14 Pa ta kpaya liyitee anɪ a taa, na pa luna Ɔs tsɛɛɛɛɛ ɛɛmsɛnaa yaa sɛɛsi, yaa nyanasi nsi pa ɲmusyna calm t, yaa akantɛɛ, yaa pa l wula pulp, yaa liyitee nyyly pul.

15 Tmlataa nyy nyma ke pa cely, na pɛɛ pa lakna mpi p wɛ lap t.

16 Ylaa mpa pa fely tmlɛ nyma t, paa fenjiyi-wɛ. Mpi t, pa laki teu k.

17 Liyitee nna ylaa kɲna pa kupntɲ ktaya lonte t, ktlaa ke pa cely aɛ, paa ty-yɛyɛ atakaa ɪnɪ ɪ taa.

*Sowasi kawulaya tnaya
(Kvtsvtv II 24:23-27)*

18 Waatu ɪnɪ ɪ taa k Siliɪ wulav Hasayeli polaa, na ɪ yona Katɪ ɪcatɛ na ɪ lɛɛki-tɛ. Ɔlena ɪ mayasi ɪ taa sɪ ɪ kraaki Yosalem t.

19 Tnayaɛ Sowasi kpɛyela ɪnɪ na ɪ ɛsnaa Yuta awulaa, ɪsu Sosafati na Solam, na Ahasiya, paa lapa mpiyi Taca ke kucv t, na wula wei pa suwa Ɔs tsɛɛɛɛɛ na kawulaya tyy krancoon taa t, na ɪ tilina na pa ɛla Hasayeli. Ɔlena ɪlɛ ɪ yeɛ Yosalem ke yonav.

20 Pa kɛɛsa Sowasi tmnaa lentnaa tnaya Yuta awulaa taklaya taa.

21-22 Myy ɪ waali nyma kula ɪ t, na pa taa naale Simeyati pyalv Yosapati, na Somee pyalv Yehosapati pa kv-ɪ Pɛti-Milo ke Sila mpaav taa. Ɔlena pa pimi-ɪ pa tyy plaav taa k Tafiti tɛ. Ɔlena ɪ pyalv Amasiya lɛɛti ɪ lonte.

13

Iseyeli wulav Sowakasi tɔm

¹ Yuta wulav Ahasiya pəyalv Sowasi kawulaya pənaya hiu na tooso nyəŋka taa ké, Yehu pəyalv Sowakasi təɣɔ Iseyeli kawulaya ke Samalii, ke pusi naanɔwa na naatosompəɣɔlaya.

² M̀p̀ỳỳ ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ. ɪ keena Solopɔwam wei ɪ tusa Iseyeli nyəma ke laatu taa tɔ ɪ isayatu.

³ ɪlena Tacaa mu-we na ṕáná, na ɪ tu-weye Siliɪ wulav Hasayeli niŋ taa. Pə waali, na ɪ tasa-weye tɔyɔ ke Hasayeli pəyalv Pɛni-Hatati niŋ taa tɔtɔ, na ṕ taanɪ sɔsɔm.

⁴ Ama Sowakasi səlɔma Tacaa si ɪ kv ɪ ṕáná. ɪlena ɪsɔ nyənɪ ɪsəna Siliɪ wulav cɔsa-we tɔ,

⁵ na ɪ kvsi waasulɔ nəɣɔlɔ na ɪ hetɪ-weye pa niŋ taa. Pə kraɣav waatu ɪnɪ təɣɔ pa caɣana heesuyɔ ɪsu too paa wɛv tɔ.

⁶ Paa na mpv, pa keena Solopɔwam na ɪ təyaya nyəma pa tɪŋ laav, na ṕ yele tɔyɔ alɔnyəŋkv tesika kvlalaaya ke Samalii ɪcate taa.

⁷ Siliɪ wulav ka nanɔa Sowakasi yoolaa tənaya, na ṕ kaasi-ɪ pəcɔ tike. Kraɣanəŋ caɣalaa nule na naanɔwa, na kekenaa ke naanɔwa, na yoolaa ke iyisi naanɔwa (10000).

⁸ Pa keesa Sowakasi tɔm lentənaa, na ɪ kvlapəm na ɪ apalɔtv tɔm ke Yuta awulaa takəlaya taa.

⁹ Waatu wei ɪ səpa, ɪlena ṕ pimi-ɪ Samalii na ɪ pəyalv Sowasi lɛɛti ɪ lonte.

Iseyeli wulav Sowasi tɔm

¹⁰ Yuta wulav Sowasi kawulaya pənaya hiu na naanɔwa na naatosompəɣɔlaya nyəŋka taa ké,

Sowakasi pəyalv Sowasi pəsa Iseyeli wulav ke Samalii taa. Na í tɔɔ pusi naanɔwa na naatoso.

¹¹ M̀p̀ỳg̀ỳ ɪ lapa mpi pə ta maɣa Taɔaa tɔ. ɪ keena Solopɔwam wei ɪ tusa Iseyeli nyəma ke tɪŋ laav taa tɔ.

¹² Pa keesa Sowasi tɔm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa. Pə kpaɣa ɪ kulapəm na isəna ɪ yoonə Yuta wulav Ahasiya na apalɔtv tɔ.

¹³ Waatv wei ɪ səpa, ɪlena pá pimi-ɪ Samalii ke Iseyeli awulaa pəlaav taa. ɪlena ɪ pəyalv Solopɔwam lɛɛɪ ɪ lonte.

Isə kɔyɔɔɔtvv teləsvlv Ilisee səm

¹⁴ M̀p̀ỳg̀ỳ kɔtəŋ nakvli kv kpa Ilisee. ɪ caakaya səm, ɪlena Iseyeli wulav Sowasi polo ɪ wiiluyv, na í lun ɪ tɔɔ na í wiiki, na í má kapuka si: Hai, ma caa, Iseyeli kekeke na ɪ saalv.

¹⁵ Ntəna Ilisee si: Caa tɔɔv na nyəma.

ɪlena wulav caa na í kəna.

¹⁶⁻¹⁷ Ntəna Ilisee si: Tvli ilim təlule tɔɔ pətote.

ɪlena wulav tvli. Ilisee si: Kpaasi nyá tɔɔv.

Wulav kpaasa ɪ tɔɔv ɪlena Ilisee tənɪ ɪ niŋ ke wulav nyəŋ tɔɔ, na í tɔmɪ-ɪ si: Tó. Wulav tɔwa, ɪlena Ilisee ma kapuka si: Nyəmlɛ tənɛ tə huləɣəna isəna n ká kəli Silii yoolaa na n kv-wɛɣɛ Afeki tɔ.

¹⁸ M̀p̀ỳg̀ỳ Ilisee tasa wulav ke heeluyv si: Kpaɣa nyəma lenna.

Wulav kpaɣa nyəma, ɪlena Ilisee si: Tó atɛ.

ɪlena wulav tó atɛɣɛ tɔm tooso, na í yelev mpv.

¹⁹ Ntəna pááná kpa Ilisee na í tɔ si: Aa, kasa, ye n ká tɔwa tɔm kakpasɪ, yaa naatoso n ká kəla Silii nyəma nté tənəŋnəŋ. Tɔv, tɔm tooso tike nté n ká kəli-wɛ.

²⁰ M̀p̀ỳg̀ỳ Ilisee səpa na pá pimi-ɪ.

Pənaya sikaa, ulena Mowapu yoolaa ηmulaa suuki Iseyeli tetu taa.

²¹ Kuyaku nakuli narəli pa səyəla pa sətu na pá pukina pim. Ue pa sulina ηmulaa mpe pa kpekəle natələyəle. Ulena pá ləyə pa sətu ke Ilisee pəlaav taa na pá se. Sətu hota Ilisee muwa təə, ulena sətu fe na í kuli na í səη.

Silii nyəma kəlvəv

²² Silii wulav Hasayeli ka ηmakəla Iseyeli nyəma ke Sowakasi kawulaya waatu tənaya.

²³ Ama Tacaa nyəna pa pətəətəle ke nəyə ηka ι na Apəlaham, na Isaaka, na Yakəpu paa pəelaa tə ka təə, na í yele-weyə kpiisuyu. Waatu inu tə, ι ta yelita si kolontunaa í kra-we na pá pona pooluη tiili.

²⁴ Silii wulav Hasayeli səpa, ulena ι pəyalv Pəni-Hatati ləeti ι lonte taa.

²⁵ Mpyəy Iseyeli wulav Sowasi ləeka Iseyeli acaləe nna Hasayeli ka təyə Sowakasi tə. Təm toosoγo Sowasi yoona Pəni-Hatati, na í ləkki ι acaləee təna.

14

Yuta wulav Amasiya təm

(Kvtəəsvtə II 25:1-4,11-12,17-28; 26:1-2)

¹ Iseyeli wulav Sowakasi pəyalv Sowasi kawulaya pənaya naale nyəηka taa ké, Yuta wulav Sowasi pəyalv Amasiya, ná ləeta ι caa lonte taa.

² I ləlvəv pusi ka we hiu na kakpasi. Mpyəy ι təyə kawulaya ke pusi pəyələyafei hiu na naanəwa, ke Yosalem ke Yuta taa. I too təyele Yosalem təna, na pá yaaki-ι si Yowatanη.

³ Mpyəy ι lapa mpi pə maya Tacaa tə. Ue ι ta tala ι cəəə Tafiti ké. I lapa teitei ké isu ι caa Sowasi.

4 I ta wakəli təkətəlenaa, yəlaa təŋa pote ké na pá laaki na pá wəki tulaalɔnaa.

5 Waatu wei Amasiya lapa na i kawulaya caɣa teu, ilena í kú i waali nyéma mpa paa kɔwa i caa Sowasi tɔ.

6 Ama i yela kɔlaa piya, isi Taca a yepu na pá ŋmaa Moisi kiiu taa tɔ si: Pa kaa ku pəyaya ke ka caa isaɣatu tɔɔ.

7 Amasiya kɔlɔm ini i kɔna Itəm yoolaa iyisi naanɔwa (10000) ké təm tətəkəle taa, na í ləkɪ Sela icate. Na í ha-tɛɣe hətɛ si Yəkətɛeli. Na pá yaaki-tɛɣe m̀p̀r̀ỳg̀ haləna saŋa.

8 M̀p̀r̀ỳg̀ i tilaa na í heeli Iseyeli wulav Sowakasi, wei i ké Yehu saali tɔ si: Kɔɔ na tɔ suli yoou.

9 Ntɛna Sowasi cɔ-i si: Lipaŋ puɣu tɔɔ tiika sɔwa nyəŋka ka səlɔma tuɣu səsɔɔv si kú ha i pəyalɔ ké ku pɛelɔ. M̀p̀r̀ỳg̀ taale wontuɣu nakɔli ku tɔma səsɔɔv tɔɔ na kú puɣuti-i. Ilena Sowasi tasa si:

10 N nyəma si n kəla Itəm nyéma tɔɣəle n təkɪ nyá tantəŋ yee? Tɔv, caɣana tələ tɔ tike yaa. Tɔfɔ, ye má na-ŋ tɔ sulaa, pu kəna nyana nyá yəlaa mə tɔɔ ké pulaya.

11 Ama Amasiya ta mu Sowari təm nti. M̀p̀r̀ỳg̀ Sowasi kraɣa i yoolaa, na Amasiya náá kraɣa i nyéma na pá suli Pɛti-Semɛsi ke Yuta tɛtu taa.

12 Ilena Iseyeli nyéma kəli Yuta nyéma, na pá se na pá kpe.

13 M̀p̀r̀ỳg̀ Iseyeli wulav Sowasi kra Yuta wulav Amasiya ke Pɛti-Semɛsi na í təkɪ-i. Ilena í polo Yosalem na í kú kɔlɔŋa ke p̀r̀ỳg̀ ke mɛɛtəlɔnaa ŋmɔnɔɣu (200) ké Ifəlayim nɔnɔɣɔ kin. Haləna ŋkuluŋa taa nɔnɔɣɔ.

14 M̀p̀ỳg̀ỳ ı kuu wula na liyitee nyəgətu na won-tunaa kɔpama mpa paa we ɩsɔ təsɛɛɛ na kawulaya təyaya pə kpancoon taa tɔ, na ı kpa yəlaa na ı pona Samalii.

15 Pa keɛsa Sowasi tɔm lentənaa ke ɩseyeli awulaa takəlaya taa. Pə kpaɣav ı kulapəm na ı apalotv na ısəna ı yoonə Yuta wulav Amasiya tɔ.

16 Sowari səpa, ɩlena pə pimi-ı Samalii ke ɩseyeli awulaa pəlaav taa, na ı pəyalv Solopwam leeti ı lonte.

17 Pusi naanɔwa na kakpası ke Yuta wulav Amasiya tasa tɔgɔv, ke ɩseyeli wulav Sowasi səm waali.

18 Pa keɛsa Amasiya tɔm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

19 M̀p̀ỳg̀ỳ waatv nɔgɔlv yəlaa kula Amasiya tɔw kɛ Yosalem taa, na ı se na ı polo Lakisi. Ama pɛɛ pa tɔgɔ-ı tɔna na pə kv-ı.

20 ɩlena pə kəna-ı na keɛke na kpaɣanəɣ paɣale, na pə pimi-ı pa təyaya pəlaav taa kɛ Tafiiti tɛ.

21 Ntɛna Yuta nyəma kpa Amasiya pəyalv Asaliya ke wulav, na ı leeti ı caa lonte taa. Asaliya lulɔgɔv pusi ka we naanɔwa na naatoso ke waatv ɩni.

22 Asaliya ɩni ı leekəna ɩla ıcatɛ, ke ı caa səm waali, na ı tayani-tɛyɛ n̄mav.

ɩseyeli wulav Solopwam II, tɔm

23 Yuta wulav Amasiya kawulaya pusi naanɔwa na kakpası nyəɣka taa, ɩseyeli wulav Sowasi pəyalv Solopwam pəsə wulav ke Samalii. Na ı tɔgɔ kawulaya ke pusi nule na kulɔmɔya.

24 M̀p̀ỳg̀ỳ Solopwam lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ. ɩ we laatv nti tɔ taa ı akpele tusa ɩseyeli nyəma tɔ.

25 ɪlena í ɪɛki ɪseɣeli tɛtv tɛnaya pə kpaɣav Lepo-Hamati, haləna pə polo Lucaɣam tenku ke teitei, ɪsu ɪseɣeli ɪsə Tacaa ka heeluyɔ Amitayi pəyalɔ ɪsə kuyɔɔtɔtv teləsɔlv Yonaasi ke Katı-Hefee tə.

26 Mprúɣú Tacaa nawa ɪsəna pə kəla ɪseɣeli nyéma tə. Pécó paa yɔlv kulɔm təkəŋ, fei sɪ ɪ ká waasi-wɛ.

27 Ama ɪ taa sɔɔli sɪ í kpiisi-wɛ. Pə tɔɔ ké ɪ yelaa na Sowasi pəyalɔ Solopɔwam waasi-wɛ.

28 Pa keesa Solopɔwam tɔm ɪentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa. Pə kpaɣav í kulapəm, na ɪ apalɔtv ke yooɔ taa, na ɪsəna ɪ ɪɛka Tamasi na Hamati pə acalɛɛ tə.

29 Waatu wei ɪ səpa, ɪlena pá pimi-ɪ Samalii ke ɪseɣeli awulaa pəlaav taa, na ɪ pəyalɔ Sakali ɪɛti ɪ lonte.

15

Yuta wulav Asaliya tɔm

(Kvtəəsvtv II 26:3-4,21-23)

1 ɪseɣeli wulav Solopɔwam kawulaya pənaya hiu na naatosompəɣəlaya nyəŋka taa, Amasiya pəyalɔ Asaliya pəsa Yuta wulav

2 ke Yosalem taa na í təɣə pusi nule na naanɔwa na naalɛ. Waatu ɪni, ɪ lɔlvɔv pusi ka wɛ naanɔwa na naatoso. ɪ too ka ké tənə tv, na pá yaaki-ɪ sɪ Yekoliya.

3 Asaliya lapa Tacaa luyɔ tɛɛ nyəntv ké, ɪsu ɪ caa Amasiya.

4 Paa na mpv tə, ɪ ta wakəli təkətəlenaa, yəlaa tənə pote ké, na pá laaki na pá wəki tulaalɔnaa.

5 Mprúɣú Tacaa həma wulav ŋkpaŋɔɣv na asilima kvətəŋ. ɪlena pá su-ɪ kpreŋə ke tiili, haləna ɪ səm. ɪ

pəyalv Yotam wei ɪ ka ké kawulaya təyaya nyuyv tv tɔ, ɪnɪ ɪ ka paasayana na kawulaya.

⁶ Pa keesa Asaliya tɔm lentənaa təna ke Yuta awulaa takəlaya taa.

⁷ Waatv wei ɪ səpa, ɪlena pá pimi-ɪ pa təyaya pəlaav taa ké Tafiiti te, na ɪ pəyalv Yotam læti ɪ lonte.

Iseyeli wulav Sakali tɔm

⁸ Yuta wulav Asaliya pənaya pəlefei naanowa nyəŋka taa ké Solopwam pəyalv Sakali pəsa Iseyeli wulav ke Samalii ke ɪsətnaa naatoso.

⁹ ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaa təyɔ teitei, ɪsu ɪ cəsənaa, na ɪ we tam ké laatv nti tɔ taa Nepati pəyalv Solopwam tusa Iseyeli nyəma tɔ.

¹⁰ Mpyəy apalv wei pa yaa si Yapeesi tɔ, ɪ pəyalv Salum kv-ɪ Ipəleyam, na ɪ læki kawulaya.

¹¹ Pa keesa Sakali tɔm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

¹² Pə lapa teitei keɛ ɪsu Tacaa ka heeluyv Yehu tɔ si, ɪ lɔlvɔv nyəma ká tɔki kawulaya ke ɪ waali, na pə tala pa lɔlvɔv loosi liyiti.

Iseyeli wulav Salum tɔm

¹³ Yuta wulav Asaliya pənaya pəyɔlayafei nule nyəŋka taa ké Yapeesi pəyalv Salum pəsa Iseyeli wulav ke ɪsətv kvlɔm ke Samalii taa.

¹⁴ Mpyəy apalv wei pa yaa si Kati tɔ, ɪ pəyalv Menahem luna Tiisa na ɪ kəw Samalii, na ɪ kv-ɪ na ɪ læki ɪ kawulaya.

¹⁵ Pa keesa Salum tɔm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa. Paa ɪsəna ɪ kula Sakali tɔw tɔ.

¹⁶ Mpyəy Menahem yosna Tapuwa nyəma, na ɪ kpiisi pa na Tiisa həyɔlvɔv nyəma. Na ɪ yəki ahusitona lotu si, pa ta tvli-ɪ ɪcate nənəyɔ.

Iseyeli wulav Menahem tɔm

17 Yuta wulav Asaliya pɛnaya pɔɔlayafei nule nyɛka taa kɛ Kati pɔyalv Menahem pɛsa Iseyeli wulav kɛ Samalii kɛ pusi naanɔwa.

18 Mɔpɔyɔ ɪ lapa mpi pɛ ta maya Tacaɔ tɔ, halɛna ɪ sɛm. ɪ wɛ tam kɛ laatu nti tɔ taa Nepati pɔyalv Solopɔwam ka tusa Iseyeli nyɛma tɔɔ.

19 Waatu nɔɔlv Asilii wulav Puli sɔv Iseyeli tetu taa. ɪɛna Menahem ha-ɪ liyitee nyɛɔtɔ kɛ tɔnɔnaa hɪu na naanɔwa si, ɪɛ ɪ sɛna-ɪ na ɪ nyɔsi ɪ kawulaya kɛ teu.

20 Lampuu kɛ ɪ tɔwa Iseyeli nyɛma kɛ fɛlvɔ, na tɔntɔnaa tɔ liyitee nyɛɔtɔ nule na naanɔwa naanɔwa, na pɔcɔ ɪ hiki-yɛ. Pa tɛma Asilii wulav kɛ fɛlvɔ, kɛ ɪsɛna ɪɛ ɪ caaki tɔ, ɪɛna ɪ kpe.

21 Pa kɛɛsa Menahem tɔm lɛntɔnaa kɛ Iseyeli awulaa takɔlaya taa.

22 Waatu wei ɪ sɛpa tɔ, ɪ pɔyalv Pekahiya lɛtɔna ɪ lɔnte taa.

Iseyeli wulav Pekahiya tɔm

23 Yuta wulav Asaliya kawulaya pɛnaya nule na naanɔwa nyɛka taa, kɛ Menahem pɔyalv Pekahiya pɛsa Iseyeli wulav kɛ Samalii kɛ pusi naale.

24 Mɔpɔyɔ ɪ lapa mpi pɛ ta maya Tacaɔ tɔ. ɪ wɛ tam kɛ laatu nti tɔ taa Nepati pɔyalv Solopɔwam tusa Iseyeli nyɛma tɔɔ.

25 ɪɛna apalv wei pa yaa si Lemaliya tɔ, ɪ pɔyalv Peka wei ɪ paasayana Pekahiya yoolaa tɔ, ɪ kɔaya Kalaati yoolaa kɛ nule na naanɔwa, na pɔ polo pa kv-ɪ kawulaya tɔyaya kutuluɔyɔ nakvli kv taa. ɪɛna Peka lɛɛki kawulaya.

26 Pa keesa Pekahiya tɔm lentɔnaa ke Iseyeli awulaa takɔlaya taa.

Iseyeli wulav Peka tɔm

27 Yuta wulav Asaliya kawulaya pɛnaya nule na naanɔwa na naale nyɛŋka taa, Lemaliya pɛyalɔ Peka pɛsa Iseyeli wulav ke Samalii ke pusi hiu.

28 M'pɔyɔ ɪ lapa mpi pɛ ta maya Tacaɔ tɔ. ɪ we laatu nti tɔ taa Nepati pɛyalɔ Solopuwam ka tusa Iseyeli nyɔma tɔ.

29 Peka kawulaya waatu taa kɛ Asilii wulav Tekɔla-Falasaɔ lɛka Yon na Aɛɛli-Pɛti-Maaka na Yanɔwa, na Ketɛɛsi na Hasɔɔ, na ɪ tɔyɔ Kalaati na Kalilee na Nɛfɛtali pɛ tetɔnaa tɔna, na ɪ kra pɛ yɔlaa ke yomle.

30 M'pɔyɔ apalɔ wei pa yaa si ɪla tɔ, ɪ pɛyalɔ Osee kɔla Peka tɔɔ na ɪ ku-ɪ, na ɪ lɛki kawulaya ke Yuta wulav Asaliya pɛyalɔ Yotam kawulaya pɛnaya hiu nyɛŋka taa.

31 Pa keesa Peka tɔm lentɔnaa tɔna ke Iseyeli awulaa takɔlaya taa.

Yuta wulav Yotam tɔm
(Kɔtɔɔsvɔv II 27:1-3,7-9)

32 Iseyeli wulav Lemaliya pɛyalɔ Peka kawulaya pɛnaya naale nyɛŋka taa kɛ, Yuta wulav Asaliya pɛyalɔ Yotam lɛɛta ɪ caa lonte.

33 ɪɛna ɪ la pusi naanɔwa na naatoso ke Yosalem taa. Waatu ɪni ɪ lɔlvɔv pusi we hiu na kakpasɪ. ɪ too keɛ Sataki pɛɛɔ Yelusa.

34 M'pɔyɔ Yotam lapa mpi pɛ ta maya Tacaɔ tɔ, ɪsu ɪ caa Asaliya.

35 Pɛyele ɪ ta wakɛli tɛkɔtɛɛnaa. Yɔlaa pukaya tam kɛ na pɔ laaki, na pɔ wakɛli tulaalɔnaa.

Yotam ηmana Iσə təsele nənəγə səsaγa.

³⁶ Pa keesa Yotam təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

³⁷ I kawulaya waatv ke Tacaa yelaa, na Sili i wulav Lesee na Iseyeli wulav Peka pá yoonə Yuta nyəma.

³⁸ Yotam səpa, ɪlena pá pimi-ɪ pa təyaya pəlaav taa ké Tafiiti te. Na ɪ pəyalv Ahasi lɛeti ɪ lonte taa.

16

Yuta wulav Ahasi təm (Kvtəəsvtə II 28:1-27)

¹ Iseyeli wulav Lemaliya pəyalv Peka kawulaya pənaya naanəwa na naatosompəγəlaya nyəhka taa ké, Yotam pəyalv Ahasi pəsa Yuta wulav.

² ɪlena í lá pusi naanəwa na naatoso ke Yosalem. Waatv ɪnɪ ɪ wena pusi hiu. Ama ɪ ta la mpi Tacaa səəlaa tə, ɪsu ɪ ləhce Tafiiti.

³ I məlaa ké na í keena Iseyeli awulaa kulapəle ɪsayale. Haləna í can na í laa ɪ pəyalv ké tɔγv ke teitei ɪsu acaalətv nti tetv nyəma lakaya ləh na Tacaa təγəni-wɛ na pə fɛe Iseyeli nyəma tə.

⁴ Na pá laaki təla na pá wəki pə tulaaləvnaa ke təkətələnaa, na pulasi nyəəh taa hətə teɛ.

⁵ M'pəγú waatv nəγəlv Sili i wulav Lesee, na Iseyeli wulav Peka pa polaa na pá yoonə Yuta wulav Ahasi, na pá nyala Yosalem ɪcate. Ama pa ta pəsi-ɪ.

⁶ Waatv kəlv m ɪnɪ ɪ taa ké Sili i wulav ɪnɪ ɪ təγəna Yuta nyəma ke ɪla ɪcate taa. Na í ha-tɛγe ɪtəm nyəma, na pɛle pá caγa tənaya haləna saɲa.

⁷ M'pəγú Ahasi tilaa na í heeli Asili i wulav Tekəla-Falasaa si: Hai, kəə na í ya-m Sili i na Iseyeli pa

awulaa niŋ taa. Mpi tɔ, ma we kɛ ɪsu nyá tɛmlɛ tu yaa nyá pɛyaya.

⁸ Ḿpóyó ɪ kuu ɪsɔ tɛsɛɛɛ na kawulaya tɛyaya kpancooŋ taa kɛ wula na liyitee nyɛgɛtu, na í la Asilii wulav ke kuvɔɔv.

⁹ Ntɛna Asilii wulav la teitei, ɪsu Ahasi sɛlɛma-ɪ tɔ. ɪ polaa na í yooŋa Tamasi ɪcatɛ, na í lɛɛki-tɛ, na í kpa tɔ yɛlaa na í pona Kiii. Pɛ yela wulav Lesɛɛ, ɪɛna í kú ɪlé.

¹⁰ Ḿpóyó Ahasi pola Tamasi ke Tekɛla-Falasaa nav. Ntɛna í ná kɔtaya tɛlatɛ ke Tamasi tɔyɔ kutuluɔyɔ taa, na í lɛsi tɔ fotoo na tɔ wɛɛtu ke teitei, na í pona Yosalem kɔtulɔ Wuliya.

¹¹ ɪɛna Wuliya ŋmá kɔtaya tɛlatɛ kuvatɛ ke teitei ɪsu Ahasi tilina-ɪ tɔ, na í tɛ na pɛcɔ wulav mɛli Yosalem.

¹² Waatu wei wulav luna Tamasi, ɪɛna í polo ɪ mayamaya na

¹³ í la ciikuyɔ na tɔgɔnaya pɛ kɔtasi na kɔtasi nsi kɔkɔ lusaa tɔ. Na í liisi sɔlɔm, na í ŋmusi pɛ calɛm ke kɔtaya tɛlatɛ tɔɔ.

¹⁴ Pɛ waali kɛ wulav layasa Taca kɔtaya tɛlatɛ nyɛgɛlɔyɔ kuvɛɛmɔyɔ nyɛntɛ nte tu we kuvatɛ na ɪsɔ tɛsɛɛɛ pa hekɔ taa kɛ nɔnɔgɔ tɔ. ɪɛna í su-tɛyɛ kuvatɛ ntɛ tɔ waali na ilim ntɔgɔŋ tɔɔ.

¹⁵ ɪɛna wulav tɔ kɔtulɔ Wuliya si: Saŋa waali, kɔtaya tɛlatɛ kuvatɛ tɔɔ kɛ ń ká lakɪ tanaŋ na taanaya pɛ kɔtasi nsi kɔkɔ lusaa tɔ, na pɛ tɔgɔnaya na pɛ sɔlɔm nyɛnsi, na ń ŋmusɛgɪ pɛ calɛm. Paa wulav kɔtasi, paa samaa nyɛnsi. Ye pɛ kaasa nyɛgɛlɔyɔ kuvɛɛmɔyɔ kɔtaya tɛlatɛ kuvɛntɛ tɔm ɪɛ, tɛɛyɛ maa pɛɛkɛgɛna ɪsɔ luyɔ nyɛntɔ.

¹⁶ Ḿpóyó kɔtulɔ Wuliya lapa teitei ɪsu Ahasi

yəḡətuḡu tə.

¹⁷ Ulena wulav hetɪ Iso təsele lum keekena nyəḡətu na pa lum cemsena. Na í tisi lum nyampaani anaam wei ɪ ka we latəcena naanowa na naale leesəḡ tə tə na í si ate.

¹⁸ Mpyúḡ wulav yəka ɪ təcaɣale nte pa yaa si, kuyaku kuhesəḡu kumte təḡə Iso təsele taa, na í təkɪ pə nənəḡ ŋka í suukəna tə si, pə la Asilii ke teu.

¹⁹ Pa keesa Ahasɪ təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

²⁰ Waatu wei ɪ səpa, ulena pá pimi-ɪ pa təyaya pəlaav taa ké Tafiiti te. Na ɪ pəyalv Isekiyasɪ leeti ɪ lonte taa.

17

Iseyeli wulav Osee təm na Samalii leekyov

¹ Yuta wulav Ahasɪ kawulaya pənaya naanowa na naale nyəḡka taa ké, Ila pəyalv Osee pəsa Iseyeli wulav ke Samalii taa. Ulena í təḡə pusɪ pəḡəlayafei naanowa.

² Mpyúḡ ɪ lapa mpi pə ta maya Taca tə. Ama ɪ nyəntv ta tala Iseyeli awulaa mpa pa laala-ɪ tə.

³ Waatu nəḡəlv Asilii wulav Saləmanasaa yoonə-ɪ na í kpili-ɪ, na í feləḡi-ɪ lampuu ke paa pənaya ŋka.

⁴ Ama pə keesa, ulena í kuli Asilii wulav tə, na í kisi-ɪ lampuu feləḡv. Ulena ɪ tili Icipiti wulav kin ke Sayii si ílé í sənə-ɪ. Pə kəma na Saləmanasaa cekəna mpv, ulena í kpa Osee na í tú saləka.

⁵ Pə waalɪ ké ɪ na ɪ yoolaa pa wata Samalii, na pá tamɪ-ɪ kotaya ke pusɪ tooso.

⁶ Osee kawulaya pənaya pəḡəlayafei naanowa nyəḡka taa ké Asilii wulav leeka Samalii. Na í pona

Iseyeli nyóma ke ɪ tɛ, na í su-wɛyɛ Hala na Kosan pa hɔɔlɔh taa ké Harɔɔ pɔɔɔ nɔɔɔ, na Metii acalɛɛ taa.

Mpi pə wakəla Iseyeli kawulaya tɔ

⁷ Iseyeli nyóma pəntəna Iɔ Tacaa wei ɪ waasa-wɛyɛ Icipiti wulav nin taa, na í læsi-wɛyɛ ɪ tetv taa tɔɔɔ, na pá laa tun.

⁸ Pa mv piitimnaa mpa Tacaa tɔɔɔnaa na pə fɛɛ-wɛ tɔ pa kulapəle, na yaasinaa asayaa mpa Iseyeli awulaa kpaɔaa tɔ.

⁹ Isu nti nti pa Iɔ kisa tɔ tɔ yɔɔɔtɔv. Hali pa nɔ́má pa təkətəlɛnaa ke paa timpiyi. Pə kpaɔav acalisi taa, na pa koloosi acalɛɛ sɔsɔna taa tɔ.

¹⁰ Pa sika pɛɛ na tesikasi kulalaasi ke pulasi nyɔɔh taa hɔv tɛɛ.

¹¹ Na pá laaki tun ke teitei isu piitimnaa mpa Tacaa tɔɔɔnaa na pə fɛɛ mpe tɔ. Isayav ntəyi pá lapa, ilɛna páána kpa Iɔ.

¹² Paa na ɪ ká kisinga-wɛyɛ tun laav tɔ pa ta nu tɛle.

¹³ Pəyele Tacaa ka kpaala Iseyeli na Yuta nyóma na Iɔ kvyɔɔtɔv tɛləsɛlaa waani waani nɔɔsi ke si: Pá yele pa isayav mpaan na pá mv ɪ kusəsutu na nti nti ɪ tv-wɛyɛ ɪ Tɔm taa tɔ. Ntəyi ɪ ka cela ɪ kvyɔɔtɔv tɛləsɛlaa na pá heeli pa lɔhɛnaa.

¹⁴ Paa na mpv Iseyeli nyóma kisa nti Iɔ kvyɔɔtɔv tɛləsɛlaa heela-wɛ tɔɔɔ nuv, na pá lá lanɔkpusɛh ke teitei, isu pa lɔhɛnaa ka kisuyv pa Iɔ Tacaa ke naani tɔv tɔ.

¹⁵ Pa lɔ Iɔ kiin na nɔɔɔ nka ɪ na pa cɔsɔnaa paa pɛlaa tɔ, na kpaalɔv mpi ɪ ka kpaala-wɛ tɔ. Iseyeli nyóma matəna kpa nyóma tun, na pa mayamaya pá pəsi kpa nyóma. Na pá tɔh piitimnaa mpa Iɔ ka kisinga-wɛ tɔ pa ikpatɛ.

16 Pa lapa awusa ke pa Iso Tacaa kiinj, na pá lú nawee naale læsəŋ, na pá siki tesika kolalaaya, na pá lunjiyi isətvlnasi, na tɔvu Paali.

17 Haləna pá laa pa piya ke tuŋ, na pá laki topotopo təma, na pá ha pa təxi mpi pə ta maya Tacaa tə pə taa, na pə kraasi ílé i páána.

18 Pə təo ké Tacaa taa huuna Iseyeli yəlaa. I ta səli si í tasa-weye nav ke i isentaa. Uena pə yele Yuta kpekəle tike.

19 Ama Yuta nyəma ná kisa pa Caa Iso kiinj na pá kraa Iseyeli nyəma yaasi.

20 Pə təo ké Iso krenta Iseyeli nyəma təna na í lə, na í tu-weye kolontunaa niŋ taa, na pele pá kuu-we na pá hatəlna-i.

21 Waatu wei Tacaa ka faya Yuta nyəma na Iseyeli nyəma tə Solopwam ke pa kraawa Iseyeli nyəma wulau. Uena Solopwam kisi Tacaa, na í tusi-weye isayatu səsəntu taa.

22 Pə kraavan waatu inu təyo pa suv Solopwam isayatu ke keenav.

23 Pə təo ké Tacaa ta səli si í tasa-weye nav. Uena í yele na Asilii nyəma kuu-we na pá we təna. Uena pə la teitei isu Iso kuyəətətu teləsəlaa ka yəətəvu tə.

Samalii cayalaa təm

24 Mpyəy Asilii wulau kəna Papiloni, na Kuta, na Afa, na Hamati, na Sefafayim pə yəlaa, na í su-weye Iseyeli nyəma lonte ke Samalii, na pele pá caya.

25 Waatu wei yəlaa mpe pa suv təna tə, paa seeki Tacaa. Uena Tacaa pona təyelasu na sí kú pa taa yəlaa payale.

26 Μρύγύ πα heela Asilii wulav si: Yəlaa mpa n pona Samalii tə, pa ta nyi tetu nti tə Iso ke seev. Uena Iso pona təyolası na sı ku-we.

27 Ntena wulav si: I məhna Iseyeli kətəlaa taa nəyoluy Samalii, na í hólí yəlaa mpeye Iso seev.

28 Kena Samalii kətəlv nəyolv í məli Peteeh, na í seyesı təna yəlaa ke Tacaa seev.

29 Μρύγύ Samalii taa cayalaa mpe, paa wei i lupa i te tuyv, na pá su acaləe wena a taa paa cayaa tə a təkətəlenaa mpa Iseyeli nyəma ká ηmawa tə pa taa.

30 Papiloni nyəma ná Saaka pa tuyv Sukəti-Penoti ləesuyv, na Kuta nyəma ke pele pa nyəhku Nəekaali, na Hamati nyəma ke pa nyəhku Asima.

31 Afa nyəma ke pa nyəhku Nipası na Taataki. Haləna Sefafayim nyəma náa laa pa piya ke pa tuj Atəlameləki, na Anameləki.

32 Pəyele Tacaa seelaa nté. Uena pá kpa pa taa lelāa ke pa tuj kətəlaa na pá paasəyəna pa kətasi.

33 Kulvmaa mpeyele Iso seelaa. Pəyele paa wei i təhna i te tuyv ke laav.

34 Haləna saha isəntə, laatu ntəyi pele pa təkāa, paa seeki Tacaa. Pəyele paa təhəyi i kiij, yaa i kusəsutv nti nti i ká towa Yakərv wei i cuyusaa sı Iseyeli tə, i ləlvuyv nyəma tə.

35 Paa na mpv tə, Tacaa na Yakərv ləlvuyv nyəma pa peela nəyə ké. Na í su-weye kiij sı pá taa laa tuj. Pəyele pa taa luj i tee. Pá taa lapı-i təmle natəli.

36 Tacaa ma wei ma ləsa-meye Icipiti taa, na ma tuj səsəh tə, ma tike ke í ká see na í laki kətasi.

37-38 Paa ifemle nteye í ká təkəyi ma kusəsutv, na ma kotutv, na ma kiij wei ma ηmaa-me tə. I taa

səə nəγə ŋka má na me tə pɛɛlaa tə. Na pə tu kələna tuŋ laav təm.

³⁹ Mə Iso Tacaa má ma tike ke í ká sɛɛ. Mpi tə, ma tike ma pəsəγəna na má waasi-mɛγɛ mə kolontunaa niŋ taa.

⁴⁰ Ama yəlaa mɛ pə pá kisa nuu, na pá laki isu too paa lakaya tə.

⁴¹ Ḿpúγú pa kɛpəkaya Iso na tuŋ laav, na pa piya tənə náá wɛ pə taa ké haləna saŋa.

18

Yuta wulav Isekiyasí təm

(Kv̄təəsv̄tv̄ II 29:1-2; 31:1)

¹ Iseyeli wulav Ila pəyalv̄ Osee kawulaya pənaya tooso nyəŋka taa ké, Ahasí pəyalv̄ Isekiyasí pəsa Yuta wulav.

² Uɛna í təγə pusi pəγəlayafɛi hiu na naanv̄wa ke Yosalem taa. Waatv̄ inɪ ɪ pusi ka wɛ hiu na kakpasí. ɪ too kɛɛ Sakalɪ pɛɛɔ Apɪ.

³ Ḿpúγú Isekiyasí lapa mpi pə maya Tacaa təγə teitei, isu ɪ ləŋɛ Tafiiti.

⁴ Uɛna í wakəli təkətələnaa, na í yəki pɛɛ kʊsikee, na í seti tesikasí kulalaasi. Na í yəki nyəγəlv̄yʊ kʊsɛɛmʊγʊ tʊm wei Moisi ka lupa tə. Mpi tə, haləna waatv̄ inɪ, Iseyeli nyóma laakaya tʊm inəγɪ, na pá yaaki-ɪ si: Nehukətaa.

⁵ Ḿpúγú Isekiyasí lapa Iseyeli Iso Tacaa ke naani, na pə kəli isu Yuta awulaa mpa paa laala-ɪ na mpa pa təŋa ɪ waali tə.

⁶ ɪ tamsəna Tacaa ke ḿpúγú, ɪ ta heli. Na í təŋəγɪ kiin wei Iso ka tʊwa Moisi tə.

7 Iṣo ka we i waali ké, na í waaki i kulapəm təna taa. I kula Asilii nyóma tɔɔ, na í fiti pa niŋ taa.

8 Pəle pə paasi, na í tɔɔɔni Filiisi nyóma, na í tana-weye Kasa tetu taa, na í leeki pa koloosi acalɛɛ na pa təfenlenaa.

Samalii icate leekyɔv tɔm

9 Yuta wulav Isekiyasɪ kawulaya pənaya liyiti nyəŋka, na Iseyeli wulav Osee kawulaya pənaya naatosompəɔɔlaya nyəŋka taa ké, Asilii wulav Saləmanasaa kɔma, na í nyala Samalii icate.

10 Pusi tooso sikaa, ɪlena í leeki icate ńté. Isekiyasɪ kawulaya pənaya naatoso nyəŋka taa keɛ. Pəyele Osee kawulaya pənaya pəɔɔlayafɛi naanɔwa taa keɛ.

11 ɪlena Asilii wulav pona Iseyeli nyóma ke i te, na í su-weye Hala, na Kosan hɔɔlɔŋ taa ké pəɔɔ Harɔɔ nɔɔ, na Metii acalɛɛ taa.

12 Iseyeli nyóma me í kisa nti mə Iṣo Tacaa má ma tu-me tɔ, na í wakəli ma na-me ta nɔɔ pɛɛɔv, na í kisi kiinj wei maa cɛla Moisi ke tɔkɔv tɔ. Pə tɔɔ ké ma yelaa na pə təna ɪsəntɔ pə maɔana-me.

Asilii nyóma watɔv ke Yosalem

(Isayii 36:1; Kvtəəsvtɔ II 32:1)

13 Isekiyasɪ kawulaya pənaya naanɔwa na liyiti nyəŋka taa ké Asilii wulav Senakelipi kɔma, na í yoonə Yuta koloosi acalɛɛ təna, na í leeki-ye.

14 Ntəna Isekiyasɪ tiili na pá heeli Asilii wulav ke Lakisi si: Ma tɔm səpəna-ŋ, taa yoonə-m, ye n caa maa fɛli-ŋ.

ɪlena Asilii wulav si Isekiyasɪ í fɛli-i liyitee nyəɔv kiloona iyisi pəɔɔlayafɛi naanɔwa (9000) na wola kiloona ke nasənaasa na nunɔwa (900).

15 Μόργύ Isekiyası kuu Iso tæseele na kawulaya tæyaya kpancoon tæna.

16 Halæna í kæli wulanaa mpa paa lapæna Iso tæseele nænæsi ke cañam tæ, na í cæla pæ tænaça Asilii wulav.

Asilii yoolaa nyuyv tu faaci

(Isayii 36:2-22; Kvtæsvtv II 32:9-16)

17 Μόργύ Asilii wulav kusa Lakisi ke yoolaa nyuyv nyéma sæsæ, na youu wontu paasænlv, na yoolaa paasænlv, na yoolaa kpekæle sæsæle na í tili-weyæ Yuta wulav Isekiyası kin ke Yosalem. Pa talaa, ilæna pá sæñ lule læsv isætaa nyæñkv kin ke cætælaa taale hæpæle tæ,

18 na pá pæsv si: Tæ caa tæ ná wulav. Ilæna kawulaya tæyaya nyuyv tu Hilikiya pæyalv Iiyakim, lu pa sæñyuv, na i waali ké takælası ñmaalv Sepæna, na wulav tæm yæçotlv Asafi pæyalv Yowa.

19 Μόργύ Asilii yoolaa nyuyv tu tæma si: I heeli Isekiyası si Asilii wulav sæsæ pæsvæçiv si: Pepeye n lakı na ñ taaki?

20 Aweye ñ taaki na ñ kvlæçiv ma tæ? N ta nyi si kokoole u tvlæçiv tænyuv?

21 Icipiti wulav ke ñ tæelæçiv yaa? Ilé i we ké isı kpatæ yaakvuv, na paa wei í kpawa pæ hæçiv tæ.

22 Paa pu la isæna, n ká cæ-m ké si mæ Iso Tacaa ke n lakı na ñ taaki. Pæyele Isekiyası kvlvm nyá n wakæla tæktælenaa, na tælaalenaa, na ñ heeli Yuta yælaa si Yosalem kætaya tælate tæ tike ke pá sæçiv.

23 Pæ tæ tæ, nyá na ma caa Asilii wulav í sv næsv. Ye n ká hiki kpaçanæñ caçalaa, ilæ ma ha-ñ kpaçanæñ iyisi naale (2000).

24 Icipiti nyóma ke n tēeləyi si pēle paa ha-ŋ kraŋanəŋ na keekēnaa. Pəyele n kaa pəsi ma caa yoolaa nyəyυ nyóma taa səkpelu mayamaɣa.

25 Pəle pə paasi Asilii wulav ta kənta cəne, na í yoonə tetυ tənə na í wakəli-ti na pə tá ké Tacaa luyυ nyəntυ. Halı ləə mayamaɣa tu hana-i pə mpaav.

26 Ḿpúyú Iiyakim, na Sepəna, na Yowa pa cəpa Asilii yoolaa paasənɫv nəyə təə si: Taa yəyətəna-tuyυ Hepəla təm. Yəyətəna-tuyυ Alaamee təm, na icate kolunɣa təə yəlaa í taa nu.

27 Ntəna yoolaa paasənɫv pəəsi si: N nyəmə si mə na mə wulav Isekiyası mə tike mə təə ké ma caa yəyətəyi təm tənə? Ama na mpa pa we kolunɣa təə, na mə na-we í ká te na í təyə mə pəntυ, na í nyəə mə həm təyə.

28 Ulena yoolaa paasənɫv náá kpətəna yəlaa na í yəyətəna Hepəla təm taa si: I ke ŋkraŋəŋ na í nu yoo. Asilii wulav səsə yəyətəa si:

29 I taa yele na Isekiyası tʉsı-me yoo. I kaa pəsi na í ləsi-meyə ma niŋ taa.

30 Tacaa ke í tēeləyi si i ká la na má taa pəsi mə icate, ilə mu taa nu.

31 I taa nuna Isekiyası yoo. Ama í nu Asilii wulav nyəntυ, na í pəti-i mə ti. Ule paa wei i ká təyə i ləseŋ na i fikinaa tawa. Na í nyəə i ləkə lvm.

32 Halı i ká te na í kəə na í kraɣa-me, na í pona-meyə mə tetυ kopantυ tənə tə nəyəsəle taa. Tənaɣa təyənaya na sʉlvm na nim na tuŋ pə we səsəm. Ule í kaa si cəneyə yem. Mpu tə, í taa nuna Isekiyası ke timpı i təŋyυ si Tacaa ká waasi-me tə, i tʉsəyi-meyə.

33 Icate natəli tə təyυ ta pəsi na kú waasi kv yəlaa ke i niŋ taa.

³⁴ Hamati, na Aapa, na Sefafayim, na Hena, na Afa pa tuŋ waasa-weye we? Awe p̄saa na í taŋ-tuɣu Samalii t̄l̄eek̄al̄e?

³⁵ Tuŋ in̄i i t̄na i taa nak̄oli kv ta kpa i nin̄ ke kv tetv t̄o. Il̄e is̄naya Tacaá ká p̄s̄i na í taŋ-i si í taa l̄eeki Yosalem?

³⁶ Pa t̄na mpa paa we t̄na t̄o pa taa n̄ɔɔlv ta c̄o paa f̄eŋ. Isu wulav Isekiyas̄i ka heeluȳu-we t̄o.

³⁷ M̄p̄ȳú Uliyakim, na Sep̄na, na Yowa pa c̄ala pa wontu na laŋwak̄alle. Il̄ena p̄á polo wulav kin̄ na p̄á keesi-i p̄e t̄na mpi Asilii yoolaa paas̄enlv ȳɔɔta t̄o.

19

Wulav t̄ila Is̄o kvyɔɔt̄v t̄el̄s̄lv kin̄ (Isayii 37:1-7)

¹ M̄p̄ȳú waatv wei Isekiyas̄i nu t̄m̄ n̄ti, il̄ena í c̄eli i wontu t̄t̄o na laŋwak̄alle. Na í suu l̄ɔyaya nȳentv, isu f̄al̄et̄naa taka, na í polo Is̄o t̄es̄ēle taa.

² T̄naya i kus̄a Uliyakim, na Sep̄na, na k̄at̄l̄aa taa s̄s̄aa si p̄á polo Am̄ti p̄yalv Is̄o kvyɔɔt̄v t̄el̄s̄lv Isayii t̄e, na pa l̄ɔyaya wontu ke mpu.

³ Na p̄á heeli-i si: Wulav Isekiyas̄i kus̄ena-tv si t̄é k̄o si, saŋa p̄e h̄oma in̄i i ŋkpaŋȳu, na ta laŋa wak̄eli t̄t̄ɔɔt̄ɔɔ. T̄e wee ke isu l̄lv̄ȳu tak̄ȳu alaa si pa l̄li, il̄e toma f̄ei si pa l̄lv̄na pa piya t̄o.

⁴ Asilii wulav kus̄ena n̄teye i yoolaa paas̄enlv si í k̄o na í tv̄ Is̄o weesuȳu tv̄. Hai, ye Tacaá, nȳá Is̄o ká nu i kut̄ȳu ŋkv, na í h̄o i ŋkpaŋȳu. Nyaa s̄el̄m̄-i i ȳl̄aa mpa pa kaasaa t̄o pa t̄o.

⁵ Waatv wei Isekiyas̄i tillaa heela Isayii ke mpu,

⁶ Ulena Isayii cə-we si: I polo na í heeli mə caa si, Taca a yəğətəa si nyá lanje i taa ηmaana kutuyv ηku Asilii wulav waali nyéma tuv-m tə.

⁷ Maa yele na pá yaa-i na təm natəli, na í kpe. Ulena nəğəlv kv-i.

*Senakelipi nyaasuyv lempe
(Isayii 37:8-13; Kutəəsvtv II 32:17)*

⁸ Mpróyú Asilii yoolaa paasənlv nuwa si i caa kola Lakisi na í polo í nyala Lipina. Ulena í polo i kinj ke təna.

⁹ Təna ya pa heela Asilii wulav si Itiyopii wulav Tilaka pola-i yoonav. Ntəna Asilii wulav tilina Isekiyası ke ləetəli si pá pəəsı-i si:

¹⁰ N taakı Isə si i ká kağatı-m Yosalem tələekəle yaa? N ká tvsı nyá ti yoo.

¹¹ Anı n nuwa teu ke isəna ma kpiisa tetvnaa tə. Ulena n həkı si n ká tvlı-tı?

¹² Awulaa mpa pa kaasa-m tə, waatv wei pəle pa kvkaya Kosə, na Halə, na Lesəfi, na Iteni nyéma icatə səsəle Telasaa tə, mpe unı pa tıj ta pəsı na í kenti pa acaləe.

¹³ Təəsı mpi pə mayana Hamatı, na Aapatı, na Layii, na Sefafayim, na Hena, na Afa awulaa tə.

*Isekiyası Isə sələmuyv
(Isayii 37:14-20)*

¹⁴ Waatv wei Isekiyası təma Asilii wulav ləetəli unəyi kaluyv, ulena í pona-i Isə təsəele taa, na í hvli-i Taca a.

¹⁵ Ulena í sələmi Isə si: Hai, Isəyeli Isə Taca a, wei nyá n caya isətəa tanlaa ke kpağanv tə, nyá tike nté Isə ké antulinya təna taa. Nyá lapəna isətəa na atə.

16 Hai, Tacaa, ke ηκραηη na η nu na η paasəna kutoyυ ηku Senakelipi tillaa tuυ weesuyu tu nyά tə.

17 Tampana Asilii awulaa kuwa piitim lem̄pi, na pά kpiisi pa tetu təna,

18 na pά wə pa tuη ke kəkə. Mpi tə, taasi yaa pεε ke yəlaa ka saaka kusaaku pə taγa Iso nyά.

19 Iε hai, Tacaa, ta Iso waasi-tuyυ Senakelipi nin taa. Ilena antulinya awulaa təna nyi si nyά tike nté Iso.

*Isayii teləsəyi wulav ke Tacaa təm
(Isayii 37:21-35)*

20 Mpyúy Isayii polaa na í teləsi Isekiyası si: Iseyeli Iso Tacaa si, ma nuwa sələmuyυ ηku n sələma-m Asilii wulav Senakelipi təm taa tə.

21 Iε tu ηκραηη na η nu:
Yosalem icate kpeena-η kέ,
na tə paakəna-η.

22 Halı Iseyeli Iso Nanηtu mayale
n kpesinaa, na n tuυ
na n toosi ise na?

23 N tila tillaa
na pά tuυ Tacaa má.
Halı n tə si nyά yoou keekena
tuutuuma tə kέ n krawa Lipaη pyuγ,
na η seti Lipaη tuη səsəη kupaη.

Aaiyee si, n ká kra comcom nəγə taa
ke hətuyυ kupaηku taa.

24 Nyά si n hula ləkə, pécó n nyəə lelaa lom.
Nyά yoolaa ká felı Icipiti tetu tə kέ
nəəheε na pa pusi nyəə.

25 Senakelipi, n ta nyi taa si
má lapəna yaasinaa pane na má si too ləη.

Ulena má təhəyi na má laki nəənəə.
Má tūna-η si n̄ la na koloosi acalɛɛ pəsɪ ncaa.

²⁶ Səyontu pu a taa yəlaa,
na p̄a p̄əsɪ ɪsu ηkpalətɪtilee nyəma.
Pa nəyəsəna ké ɪsu tawa nyutu,
ɪsu tətɛka taa nyutu kələkələkətu.
Yaa kutuluη təə nyutu nti tə wɔləyi
na tó ta tɛnta nyəu tə.

²⁷ Uɛ ma nyəma-η ké təyelele.
Ye n caɣaa, yaa n luki, yaa n sɔvki, ma nyəmá.
Ye n mɔ-m na p̄ááná ma nyəmaɣa.

²⁸ N tu mɔ-m na p̄ááná ntə,
na n̄ laki-m na kalampaaɪ.
Pə təə ké maa ηmakəli-η ɪsu
pa təkuyɔ wontuyɔ muna tɛɛ ké
kukuule, yaa kraɣanɔkpasɪ tə.
Mpaav ηku n təηaa na n kəə təyɔ
maa kpeenana-η.

²⁹ Isekiyasɪ, maa heeli nyaya mpi maa la tə.
Təyənaya pee alɛɛla ke í ká təyɔ pəntə na pənte. Ama
pənaya tooso nyəηka taa ké í ká pəsɪ na í tuu təyənaya
na í kú-ké. Na í hala mə lɛsɛηnaa, na í kooli-wɛ.

³⁰ Pu kaasɪ mpa na pa ɪsɛ ke Yuta taa tə, pɛɛ paa
wɛɛ ké ɪsu tɔyɔ kanɔyɔ ku lila ke tɛtu taa na kú lɔləyi
teu tə.

³¹ Pəpətu fɛɪ lelen, pu kaasɪ Yosalem taa ké ɪsɛ
nyəma.

Ípúyó Isayii tasaa sɪ: ɪsəna Tacaá ká lana ɪ səɔlɔyɔ
səɔəηku təyɔɛ.

³² Tacaá sɪ, Asilii wulav kaa pəsɪ na í lo haɣəɛ, na
í səη tə təə na í kenti ɪ kpalɔyɔ, na í tó nyəmə kɛ ɪcɛtɛ
taa, na í sɔv tə taa.

³³ Tacaa má, ma yəḡətəḡəna sɪ ye ɪ təŋa mpaav ŋku na ɪ kəw cəne, ŋkuyɔ ɪ ka təŋ na í kpe, ɪ kaa suv cəne.

³⁴ Maa kenti Yosalem təw, na má waasi-ɪ ma təmle tv Tafiti təw, na pə kʊsi ma nyɔḡv.

Asilii yoolaa sewa, Senakelipi səm

(Isayii 37:36-38; Kvtəwsvtv II 32:21-22)

³⁵ Ahoo yuwa, ɪlena Iso isətaa tillu tii Asilii yoolaa təsikile, na í kú yoolaa iyisi nunəwa na nunaasa na kakpasɪ (185000). Tev fema, ɪlena ise nyəma maɣana sətəa selətəa.

³⁶ Mɔpúḡyú Senakelipi kpəsə təsikile, na í polo ɪcatə səsəwle Ninifi taa, na í caya təna.

³⁷ ɪlena kuyakv nakvli, í suv ɪ tɔḡv Nisələki kutuluyv taa ke laatu, na ɪ pəyalaa taa naale, Atəlameləki na Saləsɛɛ pa kv-ɪ. ɪlena pá se na pa polo Alalaa tetv taa. ɪlena ɪ piya taa ləŋka Asahatəŋ ləɛti ɪ lonte.

20

Isekiyasɪ wɔsasi na ɪ waav

(Isayii 38:1-8; Kvtəwsvtv II 32:24)

¹ Mɔpúḡyú kvətəŋ səsəwv nakvli kv kpa Isekiyasɪ ke waatu nəḡəlv. ɪlena Iso kvḡḡətətv teləsvlv Isayii polo ɪ wiiluyv na í heeli-ɪ sɪ: Tacaa yəḡətəa sɪ, n kaa kvli. ɪle tayani nyá ti.

² Ntəna Isekiyasɪ keesɪ ise na kolonɔa təw na í sələmi Iso sɪ:

³ Hai, Tacaa, təw sɪ ma təma nyá isəntəa ké na lotu kvləmtv. Na má lakɪ tam ké mpi pə wɛ-ŋ teu tə.

ɪlena Isekiyasɪ tvli nəḡv na í wii təkpoov.

⁴ Isayii kvla wulav kin ɪsu ɪ ká lu taya təw, ɪlena Tacaa təmɪ-ɪ sɪ:

5 Mæli ma yølaa wulav Isekiyası kin na í heeli-ı sı: Nyá cəsə Tafiti İso Tacaa má ma nuwa nyá kusələmutv, na má ná nyá isəlv̄m. Pə təə tə, celenkufe ma waa-ŋ, na halı í tasa İso təsele taa ké pote.

6 Maa səsı-ŋ pusi naanwa na kakpası, na má fiti nyá na Yosalem nyéma ke Asilii nyéma niŋ taa. Na má kenti icate tənɛɛ ma təmlə tʉ Tafiti təə, na pə kusı ma nyəv̄.

7 M̄p̄ȳȳ İsayii naŋa fiki pee, na í taa wulav timpi wuki-ı tə na pə waa-ı.

8 Ntəna wulav pəsı İso kvyəɣətʉ tələsulv sı: Pepeɛ Tacaa ká hvlı-m, na má nyəna sı celenkufe pu waa-m, na má polo İso təsele taa?

9 İsayii sı: Tacaa ká la pvlv, na í hvləna-ŋ sı, ı ká la nti ı suwa tə. Ue n caa sı isotom waaci í polo təkpalə isəntaa, yaa pə məli waalı?

10 M̄p̄ȳȳ İsekiyası sı: Isotom pote ke isəntaa fəi katə. Ma caa ké sı pə məli waalı.

11 Ntəna İsayii sələmı Tacaa na í mələna isotom na waalı waalı ke təkpalə kumlee naanwa.

*Papiloni wulav tillaa kənte ke Isekiyası tə
(İsayii 39)*

12 M̄p̄ȳȳ Papiloni wulav Melotakı-Palataŋ nuwa Isekiyası wəsası. Uəna í tilina ı waalı nyéma ke kusəəv na lætəl sı pá pona-ı.

13 Na Isekiyası mv-wɛ na í cəəna-wɛɛ kutulv̄ wei ı taa pa sukı wontunaa kʉpantv tə. İsu liyitee nyəɣətʉ, na wvla, na tulaalv̄naa, na səsıv̄ŋ nimnaa tə. Na í h̄lí-wɛɛ ı youu wontu təsulə, na pə təna mpi pə wɛ təna tə. U ta ŋməsı-wɛɛ pvlv. Paa ı kawulaya təna, yaa ı təyaya taa.

14 Pə waalı ké Iso kuyəgətutv teləsulv Isayii polaa na í pəəsi Isekiyası sı: Leye yəlaa mpe pa lunaa? Na weye pa caaki? Isekiyası sı: Pa luna hatoo Papiloni ké.

15 Isayii sı: Pepeye pa nawa nyá kawulaya təyaya taa? Isekiyası sı: Ma hula-weye pə tənaya. Ma ta ηmesı-weye ma kpancoou.

16 Ntəna Isayii sı: Tacaa yəgətəa sı:

17 Pə təna mpi awulaa mpa pa laala-η tə, pa kaasaa na η mayana tə, kuyaku nakvli Papiloni nyóma ká kəə na pá kuu-wi. Pə ka kaasi-η pəlv.

18 Halı paa kpa nyá ləlvəv nyóma napəli, na pá la-weye yəlaa kataasi, na pá tv-weye Papiloni wulav kawulaya təyaya təmlə taa.

19 Mpyóy Isekiyası cəwa sı: Ma sama.

İlena Isekiyası tasa sı: Iso í tu nyənti na í kenti tá tə, na tə cayana heesəv, haləna ma səm te.

20 Pa keesa Isekiyası təm lentı ke Yuta awulaa takəlaya taa. Paa i apalvtv təm, na isəna i lapa lule, na í huli ləəv na í kəna Yosalem icatə taa ké lvm tə.

21 Waatv wei i səpa, iləna i pəyalv Manasee ləeti i lonte taa.

21

Yuta wulav Manasee təm (Kvtəəsvtv II 33:1-10,18-20)

1 Manasee ləlvəv pusı naanəwa na naale nyəhka taa ké i pəsa Yuta wulav. İlena í lá pusı nule na naanəwa na kakpası ke Yosalem. Pa yaakaya i too sı Hefisi-Pa.

2 Mpyóy Manasee lapa mpi pə ta maya Tacaa tə. İ keena piitimnaa mpa Tacaa təgənəa na pé fəe-we tə, pa lakası isayası.

3 Hali í tayanu ημαν κε τəkətəlenaa mpa ι caa Isekiyasí náá yəkkaa tə. I ημά τυγυ Paali təlaalenaa, na í saaki tesika kulalaaya, isu Iseyeli wulav Akarí lapu tə, na í lunjiyi isətulənasí.

4 Na í ημά təlaalenaa lempa κε Yosalem Iso təseele nte Tacaa ka təma si uní ι ká caya tə tə taa.

5 Na í siki isətulənasí təlaalenaa κε Iso təseele taasi naale təə.

6 Haləna í laa ι pəyalv κε τυγυ, na í lá totopo təma aní a təna, na í susu kəɣənaməη. Mpi pə ta maya Tacaa təɣə ι lakaya tam. Uena pə kra iləɣe pááná.

7 Na í saaki τυγυ alonyəηkv Asela leesyuv na í su Iso təseele taa. Pəyele Tacaa ka təma Tafiiti na ι pəyalv Salvməη κε heeluyv si: Yosalem icate nte ma ləsa Iseyeli kpeka naanəwa na naale taa tə tə Iso təseele taa ké maa caya tam κε ma yəlaa hekv.

8 Ye Iseyeli yəlaa təkəɣi ma kusəsutv, na ma kiin wei ma təmlə tv Moisi cəla-we tə, ma kaa yele na pá təɣəni-weɣe tetv nti ma ha pa cəsənaa tə tə taa.

9 Ama Yuta nyəma kisa Tacaa κε nunav. Hali Manasee ná yelaa ké na pa isayətv kəli, isu piitimnaa mpa Tacaa kpiisaa na pə fεε mpe tə.

10 Mpygy Tacaa heela ι kuyəɣətv teləsəlaa si pá heeli Manasee si:

11 N lapa acaalətv. N təma isayətv taa na pə kəli ləη Amolii nyəma. Haləna n tusi Yuta nyəma κε tuj laav taa.

12 Pə təə ké maya Tacaa Iseyeli Iso, maa kəna alaamali nəɣəlvuv Yosalem na Yuta nyəma. Paa wei í nu-ti pu susu-ι watv.

13 Maa hə Yosalem nyəma ηkraηyuv, isu ma lapu Samalii na Akarí loluvv nyəma tə. Maa kpiisi icate yəlaa, isu pa nyaalvuv nyanaya təcεiεi na pá pá tə.

14 Maa lɔ yɛlaa mpa pə kaasaa tɔ. Maa tu-wɛyɛ kolontunaa nin taa, na pɛlɛ pɑ kuu pa na pa wontu.

15 Ḿpóyó maa la. Mpi tɔ, hatoo kuyanku mə cɔsɔnaa lu Icipiti tɔ, haləna saŋa, pa ta yeke mpi pə fɛi teu tɔyɔ lapu, na ma pááná kraasuyv.

16 Ḿpóyó Manasee lapa mpi pə ta maya Tacaɔ tɔ, na í tusi Yuta nyɔma ke laatu taa, na ma yɛlaa kupama tuutuuma tɔtɔyɔ icate tɔna taa.

17 Pa keesa Manasee tɔm lentɪ ke Yuta awulaa takɔlasɪ taa. Paa ɪ kulapəm na ɪ tun laav tɔm.

18 Waatu wei Manasee sɛpa, ɪlena pɑ pimi-ɪ kawulaya tɔyaya haləm mpi pa yaa sɪ Wusa haləm tɔ pə taa, na ɪ pɛyalv Amonɪ lɛɛɪ ɪ lonte.

*Yuta wulav Amonɪ tɔm
(Kvtəsvtv II 33:21-25)*

19 Amonɪ lɔlvɔv pusɪ hiu na naale nyɔŋka taa ké ɪ pɛsa Yuta wulav. ɪlena í tɔyɔ pusɪ naaleɛɛ Yosalem. ɪ too keɛ Yopa tu Halu pɛɛlɔ Mesuleme.

20 Ḿpóyó ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaɔ tɔ, ɪsu ɪ caa Manasee.

21 ɪ keena-ɪ teitei ké, na í laaki tun ɪsu ɪlé ɪ ka lapu tɔ.

22 Amonɪ lɔwa ɪ cɔsɔnaa ɪsɔ Tacaɔ maya, ɪ ta tɔ ɪsu ma caaki tɔ.

23 Ḿpóyó kuyako nakuli Amonɪ waali nyɔma kola ɪ tɔɔ, na pɑ kv-ɪ ɪ kawulaya tɔyaya taa.

24 Ama Yuta nyɔma ná kú mpa pa kv-ɪ tɔ. ɪlena pɑ kra ɪ pɛyalv Sosiyasɪ ke wulav.

25 Pa keesa Amonɪ tɔm lentɪ ke Yuta awulaa takɔlaya taa.

26 Ḿpóyó pa pima-ɪ ɪ pɛlaav taa ké Wusa haləm taa. Na ɪ pɛyalv Sosiyasɪ lɛɛɪ ɪ lonte taa.

22

Yuta wulav Sosiyasi tɔm (*Kvtɔɔsvtv II 34:1-2*)

¹ Sosiyasi lolɔɔv pusi pɔlefɛi naanɔwa nyɛŋka taa kɛ ɪ pɔsa Yuta wulav kɛ Yosalem taa kɛ pusi hiu na naanɔwa na kulɔmaga. ɪ too keɛ Posika tv Ataya pɛɛlɔ Yetita.

² M'pɔɔyɔ Sosiyasi lapa mpi pɔ maga Tacaa tɔ. ɪ tɔma teitei kɛ isu ɪ lɔŋɔɔ Tafiiti, ɪ ta lu ɪ ikpate taa.

Kɔtvɔv sɔsɔ hii kiiu takɔlaya (*Kvtɔɔsvtv II 34:8-18*)

³ M'pɔɔyɔ kuyaku nakvli Sosiyasi kusa takɔlasɩ ŋmaalɔ Asaliya pɔyalɔ Safaŋ, Mesulam saali keɛ si: Polo Iso tɔsɛɛɛ,

⁴ na ń heeli kɔtvɔv sɔsɔ Hilikiya si kala Iso tɔsɛɛɛ liyitee wena kɔtvɔlaa nɔnɔɔɔ tɔŋlaa kpeyelaa tɔ.

⁵⁻⁶ Na ń cela-yɛyɛ tɔma lataa tɔɔ feŋlaa, mpa pa tayanɔyi Iso tɔsɛɛɛ tɔ, na pɔ felɩ saakɔlaa, na tɛtv ŋmalaa, na tɔma lataa lelɔ. Uena pɔ yana taasi na pɛɛ kusaakɛɛ wena paa tayanna tɔ.

⁷ Taa pɔɔsi-we si pɔ kɛɛsi mpi pa lapɔnaa tɔ. Mpi tɔ, yɔlaa mpe pa laki teu kɛ.

⁸ Kɔtvɔv sɔsɔ nu mpv, uena ɪ heeli Safaŋ si: Ma hika kiiu takɔlaya ke Iso tɔsɛɛɛ taa. Uena kɔtvɔv cela Safaŋ ke takɔlaya ŋkɛ, na ɪlɛ ɪ kala.

⁹ Uena Safaŋ mɔli na ɪ heeli wulav si: Kɔtvɔlaa koosa Iso tɔsɛɛɛ atakaa taa liyitee na pɔ cela tɔmlataa feŋlaa.

¹⁰ Uena Safaŋ tasa si: Kɔtvɔv sɔsɔ Hilikiya celɔna-m takɔlaya kanɛ.

M'pɔɔyɔ Safaŋ kala takɔlaya ŋkɛyɛ wulav.

*Sosiyasi pɔɔsa Iso kuyɔɔtɔtu telɔsɔlv alɔnyɛɛ Hulɔta
(Kvɔɔsɔtu II 34:19-28)*

11 Waatu wei wulav nu kiiu takɔlaya ŋke ka tɔm, ɔlena ɪ laŋle wakɔli na ɪ cɔli ɪ wontu.

12 Mɔpɔyɔ ɪ yaa kɔtɔlv sɔsɔ Hilikiya, na Safaŋ pɔyalv Ahikam, na Mikaya pɔyalv Akɔpɔɔ, na takɔlasɪ ŋmaalv Safaŋ, na ɪ waali nyɔma taa lelv wei pa yaa sɪ Asaya tɔ, na ɪ tɔ-we sɪ:

13 ɪ polo ɪ pɔɔsɪ Tacaa ke mɔ na Yuta yɔlaa ta tɔm, na takɔlaya ŋka pa hii isɛntɔ tɔ ka kuyɔɔtɔtu tɔɔ. Pɔpɔtɔ fei lelen, ta cɔsɔnaa ta tɔki kusɔsutɔ nti pa ŋmaa ka taa tɔ. Pɔ tɔɔ kɛ Tacaa pɔɔnɔ kɔ huuna-tɔyɔ sɔsɔm.

14 Mɔpɔyɔ apalaa kakpasɪ ɪnɪ ɪ pola Iso kuyɔɔtɔtu telɔsɔlv alɔnyɛɛ Hulɔta tɛyɛ Yosalem kɔkɔle kvfatɛ taa. Alv ɪnɪ ɪ paalv kele Tifa pɔyalv Salum, Hala saali. ɪlɛ ɪ paasayanana kɔtɔlaa wontu kususuutu. Mɔpɔyɔ apalaa mpɛ pa keesa pa tɔm ke Hulɔta.

15 Ntɛna Hulɔta tɔ-we sɪ, pɔ telɔsɪ wulav sɪ Tacaa tɔma sɪ:

16 Maa yele na mpusi kɔɔ Yosalem na ɪ yɔlaa pa tɔɔ, ɪsu pa ŋmaav takɔlaya kanɛ ka taa tɔ.

17 Mpi tɔ, pa lɔ-m na pɔ laaki tɔyɛ. ɪlena pa lakasɪ nsi sɪ kra-m pɔɔnɔ. Pɔ tɔɔ kɛ ma pɔɔnɔ huuna ɪcatɛ tɔnɛyɛ sɔsɔm, a ta tiita.

18 Ye pɔ kaasa wulav ɔlɛ, ɪsɛyɛli Iso Tacaa heeliyi-ɪ sɪ, ɪsu ɪ nuw takɔlaya ŋke ka taa tɔm ke teu,

19 na nti ma yɔyɔta Yosalem na ɪ yɔlaa pa tɔm tɔ, tu tɛsɔna sɔyɔntɔ. Halɪ tɔ pɔsɪ mpusi tɔm. ɪlɛ ma nawa ɪsɔna nyɔ laŋle wakɔlaa na ŋ cɔli nyɔ wontu na ŋ pɔli ɪsɔlv tɔ, maa mv nyɔ kusɔlɔm tɔ.

20 Pɔ tɔɔ kɛ maa yele na ŋ sɪ sɔm kɔpam, na pɔ pi-ŋ nyɔ pɔlaav taa. N kaa na mpusi wei maa kɔna

Yosalem nyéma tɔɔ tɔ.

*Sosiyasi na Iso pa nɔɔɔ pɛɛlvɔ
(Kvtɔɔsvtu II 34:29-32)*

Ɔpɔyɔ kɔtɔlv sɔsɔ Hilikiya na i taapalaa, pa polaa na pɔ heeli tɔm ntɔɔi wulav Sosiyasi.

23

¹ Ɔpɔyɔ wulav kota Yuta na Yosalem pɔ nyuvɔ nyéma tɔnaya i kin ke kprakaa.

² Na pɔ na pa samaa pɔ polo Iso tɔsɛɛɛ. Pɔ krayav kɔtɔlaa, na Iso kuyɔɔtɔtu tɛɛsɛlaa na yɔlaa tɔna, paa mpa. Uena wulav kala-wɛyɛ kiiu takɔlaya ŋka pa hiiwa tɔ.

³ Pɔɛ pɔ waali kɛ wulav sɔɔna i kumte tɔɔ ke Iso tɔsɛɛɛ taa. Uena i na Taca pɔ pɛɛli nɔɔɔ, na samaa tisi si mpe paa tɔki Taca kiin, na i kusɛyɛsɔtu, na i kɔtɔtɔtu, na luyɔ kɔlvɔmuyɔ, na lotu kɔlvɔmtɔ. Na pɔ laki pɔ tɔna mpi pa ŋmaa takɔlaya ŋke ka taa tɔ.

*Iso sɛɛv tayanvɔv ke Yuta taa
(Kvtɔɔsvtu II 34:3-5)*

⁴ Pɔɛ pɔ waali kɛ wulav tɔma kɔtɔlv sɔsɔ Hilikiya, na i waali nyéma, na kɔtɔlaa mpa pa tanɔɔi Iso tɔsɛɛɛ nɔnɔɔ tɔ si: I lɔ tɔyɔ Paali na Asela na isɔtɔlvɔnasi wontu kulalaatu tɔna. Uena pɔ wɔ-tɔɔi kɔkɔ ke Yosalem icate waali ke Setɔlɔn tetekɔɛ taa, na pɔ cosi pɔ tɔlvɔma na pɔ pona Petɛɛli.

⁵ Ɔpɔyɔ Sosiyasi tɔɔna tun kɔtɔlaa mpa Yuta awulaa kɔ krawa tɔ. Mpe pa fɛɛnɔɔɔna tɔkɔtɔɛnaa mpa pa wɛ acalɛɛ nna a cɔɔna Yosalem tɔ a taa tɔ. Mpi tɔ, tɔyɔ Paali, na ilim, na isɔtu, na isɔtɔlvɔnasi waani waani tɔnaya pa fɛɛnaya.

6 Ilena pá læsi Isə təsele taa ké Asela tesika kulalaaya, na pá wə-keye Yosalem waali ke Setələn tetekəle taa, na pá nyaya təkpataa. Ilena pá ηmusi pə təluma ke pəlaan taa.

7 Mpyú Sosiyasi yəka Isə təsele cəɔ kutuluŋ wei i taa pa laki wasanjalətu tə. Tənya alaa ná luki tyyu Asela kətaya wontu.

8 Pə waali ké Sosiyasi kəna Yuta acaləe kətəlaa təna, na í wakəli pa təkətəlenaa mpa pa taa pa fəenayaa na pá wəki tulaalənaa tə. Pə krayan Kəpa na pə polo Pəsepa tə. Na pá yəki təlaalənaa mpa paa wə Yosalem icate nənəsi tə. Na təlaale nte tu wə icate nyuytu Yosuwə nənəy tə. Ye í suuki icate nyá nin mpətəŋ tə.

9 Ama kətəlaa mpa pa fəenayaa tuŋ təkətəlenaa tə, pa ta ha-wəy mpaav si pá la kətasi ke Tacaa kətaya təlate tə ké Yosalem. Ama pá na kətəlaa lelaa pa təkayana potopotonaa mpa pa taa kəkusum fəi tə.

10 Mpyú Sosiyasi wakəla təlaale Tofe timpi yəlaa wəkaya pa piya ke tyyu Moleki ke Hinom tetekəle taa tə.

11 Na í wakəli tətəy krayanəŋ ləesəŋ wei Yuta awulaa ka hawa na pá su Isə təsele nənəy kutuluŋ taa ké akewe Netan-Meleki təyaya cəɔ tə. Na Sosiyasi wə i kəkənə ke kəkə tətə.

12 Na í yəki təlaalənaa mpa Yuta awulaa ka ηmawa Ahasi kutuluŋ pata tə tə təpətəpətə. Na mpa wulav Manasee ηmawa Isə təsele taasi naale tə tə. Na í lə pə həyolasi ke Setələn tetekəle taa.

13 Na Sosiyasi wakəli təkətəlenaa mpa Saluməŋ ka ηmawa Olifinaa pulaya ilim mpətəŋ tə həyoluytu ke Yosalem isentaa tə. Paa Sitəŋ nyəma tyyu alunyəŋku isayav Asətati, na Mowapv nyəma tyyu

isaγau Kemosi, na Amoni nyóma tγyυ isaγau Mi-likom.

¹⁴ Na Sosiyasi yóki pεε kusikee, na í seti tesikasí, na í waasi tēlaalenaa tōó ké yēlaa muwa.

*Isó sεεν tayanγγυv kε Iseyeli taa
(Kvtōōsvtv II 34:6-7)*

¹⁵ M̄p̄yúγ Sosiyasi wakēla Petεeli tēkōtēle, nte Nepa p̄yalv Solopowam ka ηmawa na í tusi Iseyeli nyóma kε laatu taa tō. Sosiyasi wōpa tesika kε kōkō, na í yóki tēlaale tēnanηη.

¹⁶ Sosiyasi tēηna m̄p̄yúγ lapv tēγō ι loosa pēlaaη kε pulaya tōó, na í tili yēlaa na pá kuu muwa na pá wō-yeγe kōkō kε tēkōtēle na tē pilisi, isu Tacaa kuyōγōtutu telēsolv ka kpaalγγυv tō.

¹⁷ M̄p̄yυle Sosiyasi tasa pōōsvγγυv sι: Pēlaav pēle nteye ma loosiγi isēntō?

Ilēna icate yēlaa cō sι: Yuta Isó kuyōγōtutu telēsolv wei ι ka kpaala nti tē tēna n lapa tēkōtēle tēne tō ι pēlaav ké.

¹⁸ Ntēna Sosiyasi sι: I yele Isó kuyōγōtutu telēsolv m̄nι ι pēlaav ηkv. Nōγolv í taa tokina-ku.

M̄p̄v pē lapēna na pá yele Isó kuyōγōtutu telēsolv m̄nι na Samalii nyēη pa muwa.

¹⁹ M̄p̄yúγ wulav Sosiyasi yōka tēkōtēlenaa, mpa Iseyeli awulaa ka ηmawa Samalii acalεε taa, na pá laaki na pō kusι Tacaa pááná tō. Teitei isu ι lapv Petεeli tō.

²⁰ Na í lenti pa kōtēlaa mpa pa fēenaya tēkōtēlenaa mpe tō. Na í wō pē tōó ké yēlaa muwa.

Pē waali ké Sosiyasi mēla Yosalem.

*Yuta nyóma tēγγyv kε Tεεv acima
(Kvtōōsvtv II 35:1,18-19)*

21 Μῦρὺγὸς Sosiyasί tōma Yuta nyéma tēna si: Ἰ τῶγῳ μῆ Ἰσὼ Tacaa Tεευ acima. Isu paa keesuyv nōγῳ pεelbyv takēlaya taa tō.

22 Pōpōtv fei lelen, pē kpayav hatoo paasēnlāa waatv, na pē polo Yuta na Ἰseyeli pa awulaa waatv tō, pa ta tōγῳta Tεευ acima isu mpv pē taka.

23 Sosiyasί kawulaya pēnaya pōlefei hiu nyēηka taa kē pa tōγῳ-i μῦρὺγὸς Yosalem taa.

*Sosiyasί kawulaya kvtakōtv
(Kvtōssvtv II 35:20-27; 36:1)*

24 Μῦρὺγὸς Sosiyasί kpiisa Yosalem na Yuta tēna taa kē pee pōssēlāa, na kōγῳnanη svsēlāa. Na í wakēli kulalāam, na leesēη, na laatv wontu lentēnaa, isu pa keesuyv kiinη takēlaya ηka kōtvlv Hilikiya hiiwa Ἰσὼ tēsēele taa tō, ka taa tō.

25 Tōo tō, wulav nōγῳlv ι ta cayata isu Sosiyasί, na í sōēla Tacaa na lotu kulvmtv na ι lēsaya svv-i tēmammam. Isu pa keesa Moisi kiiu taa tō. Pēyele pa kaa na wulav nōγῳlvoyv mpv tōtō.

26 Ἰsōna Manasee ka kusa Tacaa pāáná ke Yuta tōo tō a ta tii.

27 Pē tōo kē Ἰσὼ tōma si: Isu ma yeluyv na kolon-tunaa kuu Ἰseyeli nyéma tō. Mpv tōtōγῳ maa yele na pá kuu Yuta, ma taa na-weyē ma isentaa. Maa lō Yosalem icate nte maa lēsaa tō, na Ἰσὼ tēsēele nte maa tōma si paa sēeki-m tō taa tō.

28 Pa keesa Sosiyasί tōm lentί ke Yuta awulaa takēlaya taa.

29 Sosiyasί waatv taa kē Icipiti wulav Neko na ι yoolaa pa pukaya Asilii nyéma waasuyv ke Ifōlati kinη. Μῦρὺγὸς Sosiyasί kulaa si ι kayatēγi-we. Ἰlena pá

ku Sosiyasi ke Mekito ke youu kancaalaya nyɛŋku taa.

³⁰ M'p'ɔyɔ ɪ waali nyɛma tu-ɪ keeke taa, na p'a pona-ɪ Yosalem na p'a pimi-ɪ ɪ pɛlaav taa. Pɛ waali kɛ Yuta nyɛma kpawa Sosiyasi pɛyalɔ Sowakasi ke wulav, na ɪ lɛɛti ɪ caa lonte taa.

*Yuta wulav Sowakasi tam
(Kvtɛɛsvtɪ II 36:2-4)*

³¹ Sowakasi lɔlvɔv pɛnaya hiu na kakpasi nyɛŋka taa kɛ ɪ pɛsa Yuta wulav. Uena ɪ la ɪsɔvnaa tooso ke Yosalem taa. ɪ too keke Lipina tu Ilimeya pɛɛɔ Hamutali.

³² M'p'ɔyɔ Sowakasi lapa mpi pɛ ta maya Tacaɔ tɔ, ɪsu ɪ cɔsɔnaa.

³³ Uena Icipiti wulav Neko kpa-ɪ na ɪ pona yomle ke Lipɛla ke Hamati tɛtv taa, na ɪ kawulaya su tɛnaya. M'p'ɔyɔ Neko tu Yuta nyɛma si p'a fɛli-ɪ lampuu ke liyitee nyɛɔtv kiloonaa iyisi tooso (3000), na wɔla ke kiloonaa hiu na naanɔwa.

³⁴ Pɛ waali kɛ Icipiti wulav Neko kpa Sosiyasi pɛyalɔ Uiyakim si ɪ lɛɛti ɪ caa lonte. Na ɪ layasi-ɪ hɛɛɛ si Sowakim. Pɛ kaasa Sowakasi, uena ɪ pona-ɪ Icipiti na ɪ sɪ tɛna.

³⁵ M'p'ɔyɔ Sowakim tɔwa ɪ yɛlaa na p'a fɛlɔyi lampuunaa na pɛ keesɛna pa kɔhikim. Uena Sowakim naa fɛli Icipiti wulav ke mpi ɪ pɛsɛɛɛ tɔ. Ye tɛtv tu ɪ fɛla ɪ nyɛm, uɛ Sowakim naa pona Icipiti wulav ke liyitee na wɔla wei Icipiti wulav pɛsɛɛɛ tɔ.

*Yuta wulav Sowakim tam
(Kvtɛɛsvtɪ II 36:5-8)*

³⁶ Sowakim lɔlvɔv pɛnaya hiu nyɛŋka taa kɛ ɪ pɛsa Yuta wulav ke Yosalem. ɪ too keke Luma tu Petaya pɛɛɔ Seputa.

³⁷ Sowakim lapa mpi pə ta maya Tacaa tə, ɪsu ɪ cəʂənaa.

24

¹ Sowakim kawulaya waatu ke Papiloni wulav Nepukanesaa, na ɪ yoolaa pa wata Yuta tetu na pá ηmakəli Sowakim. Ama pusi tooso sikaa, ɪlena í kuli pa tə.

² Mpyúyú Tacaa kəna Sowakim ke Papiloni, na Sili, na Mowapu, na Amoni yoolaa, na pá wakəli na pá ηmulɪ Yuta nyəma. Isu Isə ka heeluɣu ɪ kuyəɣətutv teləsəlaa na pá yəɣətɪ tə.

³⁻⁴ Pə taya pulv, Manasee ka wakəla səsəm ké. I kú yəlaa kupiη ke musvη, na ɪsəɣatv svv Yosalem taa ké səsəm. ɪlena Tacaa náa kisi-weyə suulu hulvɣv, na í yele na mpusinaa mpe pa kəη-wɛ. Mpi tə, ɪ taa caaki si í tasa-weyə ɪ ɪsentaa ké nav.

⁵ Pa keesa Sowakim təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

⁶ Waatu wei Sowakim səpa, ɪlena ɪ pəyalv Sowakəη lɛɛtɪ ɪ lonte taa.

⁷ Ama Icipiti wulav ná tá nəkɪ lɪv. Mpi tə, Papiloni wulav ka lɛɛka-ɪ tetvnaa mpa í ká təɣə ləη təɣə. Pə kpaɣav Icipiti tetv tɔŋa na pə suna ɪfəlatɪ pəɣə tə.

Yuta wulav Sowakəη təm: Yəlaa kuuu kancaalaya nyəm

(Kvtəəsvtv II 36:9-10)

⁸ Sowakəη lulvɣv pusi pəle fei hiu nyəŋka taa ké ɪ pəsa Yuta wulav. ɪlena í lá ɪsətvnaa toosoɣo Yosalem. ɪ too kele Yosalem tv ɪlənataη pɛɛlə Nehuseta.

⁹ Mpyúyú Sowakəη lapa mpi pə ta maya Tacaa tə, ɪsu ɪ caa.

10 Waatu inɪ ɪ taa ké Papiloni wulav Nepukanɛsaa yoolaa polaa na pá nyala Yosalem ɪcate.

11 Ḿpóyó ɪ mayamaɣa ɪ kɔma saa wei ɪ yoolaa nyala ɪcate ké mpv tɔ.

12 Uena wulav Sowakɛɲ, na ɪ too, na ɪ waali nyéma, na ɪ akewenaa, na ɪ yɛlaa mpa ɪ wɛna naani tɔ, pá lu na pá polo pá ha Nepukanɛsaa ké pa ti. Uena úlé ɪ la-wɛɣɛ yomaa ké ɪ kawulaya pɛnaɣa pɛlefei naanɔwa nyɛɲka taa.

13 Ḿpóyó Nepukanɛsaa kuu Isɔ tɛsɛɛɛ na kawulaya tɛyaya pɛ kpancooɲ tɛna. Na í yɔki wula wontu nti Salbmɔɲ ka lupa na pá lakɛna Isɔ tɛsɛɛɛ taa tɔ, isu Tacaɔ ka yɔɔtɔyɔ tɔ.

14 Na pá kuu Yosalem nyéma tɛna, na akewenaa sɔsaa na nyɔyɔ nyéma. Na pá lu yɛlaa iyisi naanɔwa (10000). Pa ta kalɛna caɲɛm tɛma lataa na koolaa. Na pá yele kɔnyɔntɔnaa tike.

15 Na í kraɣa tɔtɔɔ Sowakɛɲ, na ɪ alaa, na ɪ yɛlaa mpa ɪ wɛna naani tɔ, na Yuta nyɔyɔ nyéma na í pona Papiloni.

16 Yɛlaa kupama iyisi naatosompɔɔɔɔɔ (7000) ké ɪ kraɣaa. Na caɲɛm tɛma lataa, na koolaa ké yɛlaa iyaya (1000). Mpa pa mɔna yoo tɔɔ ɪ kraɣa mpv na í pona Papiloni.

17 Pɛ waali ké Nepukanɛsaa kra Sowakɛɲ ɪkpele Mataniya ké wulav. Na í laɣasɪ-ɪ hɛte sɪ Setesiyasɪ.

Yuta wulav Setesiyasɪ tɔm

(Selemii 52:1-3; Kɔtɔsɔtv II 36:11-12)

18 Setesiyasɪ lɔlɔyɔ pusɪ hiu na kulɔmaya taa ké ɪ pɛsa Yuta wulav. Uena í lá pusɪ naanɔwa na kulɔm ké Yosalem. ɪ too kéɛ Lipina tv Uɛmeya pɛɛɔ Hamutali.

19 Μρύγύ wulav ινι ι lapa mpi pə ta maɣa Tacaα tə, ιsu ι caα Sowakim.

20 Uena Tacaα mu pάάνά na ί kəna mpusi ke Yuta na Yosalem pə nyéμα tə, na ί lə-wεye pooluη.

25

Nepukanεsaa lekuvv ke Yosalem (Selemii 39:1-7; 52:3-11)

Μρύγύ Setesiyasi kula Papiloni wulav Nepukanεsaa tə. ¹ Uena Papiloni wulav Nepukanεsaa na ι yoolaa, pá polo Yosalem na pá ta-teye kotaya. Pa loma hapəle taka ké na pá cə-tεye Setesiyasi kawulaya pənaɣa pəɣəlayafei naanəwa nyəηka, ιsətv naanəwa nyəη kuyaku naanəwa nyəηkv wule.

² Na pá polo ι kawulaya pusi naanəwa na kolum nyəηka.

³⁻⁴ Μρύγύ nyəɣəsi anaam luwa Yosalem ιcate taa. Yəlaa u naaki təɣənaɣa. Uena Papiloni nyéμα tvli ιcate koluηa ke pύύγύ, ke ιsətv liɣiti nyəη kuyaku pəɣəlayafei naanəwa nyəηkv wule. Paa na Papiloni nyéμα ka tama Yosalem tə, Setesiyasi na ι yoolaa pa pəsaa na pá təηna wulav haləm nənəɣə ke koloosi naale hekυ. Na pá kraɣa Yaatanι tetekəle mpaav, na pá se ahoο.

⁵ Ama Papiloni nyéμα tv Setesiyasi waali na pá kra-ι Yeliko tetekəle taa. Uena ι yoolaa yele-ι ι tike.

⁶ Μρύγύ pa kra-ι yomle na pá pona-ι Papiloni wulav kiη ke Lipəla. Tənaɣa pa huηna-ι təm.

⁷ Na pá kú ι piya ke ι ιsentaa. Pəle pə waali, uena pá wəɣəsi ι ιse, na pá həkə-ι na pá pona-ι Papiloni.

Yosalem nyóma kuuu naale nyám
(Selemii 39:8-10; 52:12-30; Kutáásvtu II 36:17-21)

⁸ M'p'ógú Papiloni wulaw tanlaa nyúyú tó, wei í k'é wulaw waali nyéh na pá yaaki-í sí Nepusalatan tó, í sùu Yosalem taa k'é Nepukanesaa kawulaya p'ánaaya p'óyolayaféi naanúwa nyéhka, ísótú kakpasí nyéh, kúyaku naatosomp'óyolaya nyéhku wule.

⁹ Uena í nyayasí Isó t'éséle na kawulaya t'eyaya. Na p'ó tu k'éléna nyúyú nyóma nyéhí.

¹⁰ Na í yoolaa y'ókí Yosalem ícaté.

¹¹ P'ó waali k'é Nepukanesaa t'ésa kuuu ké ícaté taa y'elaa, mpa paa hawa Papiloni nyóma ké pa tí tó, na can'ém t'éma lataa mpa píi kaasaa tó.

¹² Uena Nepukanesaa yele k'únyántúnaa sí píle pá hal'éhí t'óyónaya na léséhnaa.

¹³ M'p'ógú Papiloni nyóma y'óka akelenaa mpa paa wé Isó t'éséle n'ón'óyó tó, na pá k'óli ny'óy'ólúyú k'úséemúyú. Na pá k'raya p'ó l'óm k'ék'énnaa, na p'ó nyamp'aani anaam wei pa sú Isó t'éséle taya t'ó tó, na pá t'éna Papiloni.

¹⁴ Na pá k'p'ehna t'ót'óyó ny'óy'ólúyú k'úséemúyú wontu ntí pa l'ak'óna Isó t'éséle taa tó. Isu ntí pa kuukina t'ólúma tó, na p'ó l'óy'ólási na k'p'at'óléh na k'óp'únaa.

¹⁵ M'p'ógú wulaw tanlaa nyúyú tó k'raya w'ula na líyíté ny'óy'ólúyú wontu. Na cofolónaa na c'ém'sénaa mpa pa n'ímús'óy'óna cal'ém tó.

¹⁶ Ny'óy'ólúyú k'úséemúyú n'ku Salúmán'éh ka lap'óna Isó t'éséle wontu, na t'ó may'amaya t'ó ny'ántú tó. Isu l'óm nyamp'aani anaam, na l'óm k'ék'énnaa tó, kú t'ówa s'ós'óm k'é.

17 Akelenaa mpe pa kɔŋkɔlɔmɔŋ ka we meɛtɔlɔnaa pɔɔɔlayafɛi naanɔwa naanɔwa kɛ. Paa wei i nyɔɔ taa kɛ nyɔɔlɔɔvɔvɔ kɔsɛɛmɔvɔvɔ caŋɔm kahuka ke meɛtɔli kɔlɔm na titite. Na pɔ puluɔu na kɔ tɔɔ kɛ tɔvɔ nakuli kɔ pee taka.

18 M'pɔɔyɔ Papiloni taŋlaa nyɔɔvɔ tɔ kra kɔtɔlv Selaya, na i waali tɔ Sefaniya, na kɔtɔlaa mpa pa taŋɔɔi Isɔ tɔsɛɛle nɔnɔɔvɔ tɔ.

19 Na i kra tɔtɔɔvɔ yoolaa nyɔɔvɔ tɔ, na wulav tɔyayɔ nyɔɔma napɔlɔɔi kakpasɔ. Na takɔlasɔ ŋmaalv wei i kpaɔɔvɔ yoolaa kɔfama tɔ, na Yuta icate nyɔɔma ke nutoso. Pa tɔnaya mpv Yosalem taa kɛ paa weɛ.

20 Uena Napusalataŋ pona-weɔɔe Papiloni wulav kiŋ ke Lipɔla.

21 Na Papiloni wulav kɔ-weɔɔe kpaɔɔraa ke Hamatɔ tɔtɔ taa tɔna.

Isɔna pa pona Yuta nyɔɔma ke hatoo Papiloni tɔɔle.

*Yuta tɔtɔ nyɔɔvɔ tɔ Ketaliya tɔm
(Selemii 40:7-41:18)*

22 M'pɔɔyɔ Papiloni wulav Nepukanɛsaa kaasa Yuta yɔlaa ke pɔcɔvɔ tɔtɔ taa. Uena i kra Ahikam pɔyɔlv Ketaliya, Safaŋ saali ke pa nyɔɔvɔ tɔ.

23 Yuta yoolaa nyɔɔvɔ nyɔɔma, na pa yɔlaa mpa pa ta ha pa tɔvɔi Papiloni nyɔɔma tɔ, pa nu nti Nepukanɛsaa tɔ i taa ke mpv tɔ. Uena pɔ polo Ketaliya kiŋ ke Misipa. Nyɔɔvɔ nyɔɔma mpeɔele Netaniya pɔyɔlv Isɔmayeli, na Kaleya pɔyɔlv Yohanaŋ na Netofa tɔ Tanehumɛti pɔyɔlv Selaya na Maaka tɔ Yasaniya.

24 M'pɔɔyɔ Ketaliya tɔma pa tɔna na tuunav sɔ: I taa nyana Papiloni nyɔɔma. I caɔa tɔtɔ taa na i nukɔna-we te, i kɔ waa.

²⁵ Isətunaa naatosompəɣəlaya sikaa, ilena awulumpu Nataniya pəyalu Isəmayeli, Ilisama saali keɛ. Mpyɣy Isəmayeli kraɣa yəlaa naanɔwa na í polo Misipa na í kú Ketaliya na Yuta nyéma na Papiloni nyéma mpa paa we i kin tɔ.

²⁶ Mpyɣyɛ səɣəntu kra ɛcate nyéma na Papiloni təm, na nyɔɣu nyéma tɔ si pə taa kəɔ na pá lɛɛti-we. Ilena pá se na pá polo Icipiti.

Sowakɛɣ saləka tɔlvɣv
(*Selemii 52:31-34*)

²⁷ Yuta wulav Sowakɛɣ saləka pənaya hiu na naanɔwa na naatosompəɣəlaya nyəɣka sikaa, ilena Ifil-Melota pəsi Papiloni wulav. Mpyɣy i tɔla Sowakɛɣ ke pə isətu naanɔwa na naale nyəɣ kuyaku hiu na naatosompəɣəlaya nyəɣku.

²⁸ Ilena í lapɪ-i kɔpantv. I kra-i awulaa lempa mpa pa we Papiloni tɔ pa nyɔɣu tv.

²⁹ Na pá wəɣɔsi i saləka wontu, na i na Papiloni wulav pá təkɪ təntəmle.

³⁰ Na Papiloni wulav paasəɣəna-i paa kuyaku ŋku, haləna i səm.

lxxx

PIPI LI USO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377